



Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (ötödik tanács)

2019. július 29.*

„Fellebbezés – Állami támogatások – Regionális beruházási támogatások – Nagyberuházási projektekre nyújtott támogatás – A belső piaccal részben összeegyeztethetetlen támogatás – Az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdése – A támogatás szükségessége – Az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése – 800/2008/EK rendelet – Az egyedi bejelentési értékhatárt meghaladó támogatás – Bejelentés – A csoportmentesség alkalmazási területe – Csatlakozó fellebbezés – Az Európai Unió Törvényszéke előtti beavatkozás megengedése – Elfogadhatóság”

A C-654/17. P. sz. ügyben,

a **Bayerische Motoren Werke AG** (székhelye: München [Németország], képviselik: M. Rosenthal, G. Drauz és M. Schütte Rechtsanwälte)

fellebbezőnek

az Európai Unió Bírósága alapokmányának 56. cikke alapján 2017. november 22-én benyújtott fellebbezése tárgyában,

a többi fél az eljárásban:

az **Európai Bizottság** (képviselek: F. Erlbacher, A. Bouchagiar és T. Maxian Rusche, meghatalmazotti minőségben)

alperes az elsőfokú eljárásban,

a **Freistaat Sachsen** (képviselek: T. Lübbig Rechtsanwalt)

beavatkozó fél az elsőfokú eljárásban,

A BÍRÓSÁG (ötödik tanács),

tagjai: E. Regan tanácselnök (előadó), C. Lycourgos, Juhász E., M. Ilešič és I. Jarukaitis bírák,

főtanácsnok: E. Tanchev,

hivatalvezető: D. Dittert egységvezető,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2019. január 23-i tárgyalásra,

a főtanácsnok indítványának a 2019. április 3-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: német.

Ítéletet

- 1 Fellebbezésében a Bayerische Motoren Werke AG (a továbbiakban: BMW) az Európai Unió Törvényszéke 2017. szeptember 12-i Bayerische Motoren Werke kontra Bizottság ítéletének (T-671/14, a továbbiakban: megtámadott ítélet, EU:T:2017:599) hatályon kívül helyezését kéri, amely ítéletben a Törvényszék elutasította az SA. 32009 (2011/C) (korábbi 2010/N) számú azon állami támogatásról szóló, 2014. július 9-i (EU) 2016/632 bizottsági határozat (HL 2016. L 113., 1. o.) részleges megsemmisítése iránti keresetét, amelyet a Németországi Szövetségi Köztársaság egy lipcsei nagyberuházási projekt érdekében szándékozik nyújtani a BMW-nek (a továbbiakban: vitatott határozat).
- 2 Az Európai Bizottság csatlakozó fellebbezést terjesztett elő, amelyben kéri a Törvényszék ötödik tanácsának elnöke által 2015. május 11-én hozott Bayerische Motoren Werke kontra Bizottság végzés (T-671/14, nem tették közzé, a továbbiakban: 2015. május 11-i végzés, EU:T:2015:322) hatályon kívül helyezését, amely végzés helyt adott a Freistaat Sachsen által előterjesztett beavatkozási kérelemnek, továbbá kéri az e beavatkozás elfogadhatóságára, valamint az arra vonatkozó határozat hatályon kívül helyezését, hogy a megtámadott ítélet figyelembe vette a Freistaat Sachsen által kifejtett azon érveket is, amelyek túlterjeszkednek a felperes által felhozott érveken.

Jogi háttér

A 659/1999 rendelet

- 3 A 2013. július 22-i 734/2013/EU tanácsi rendelettel (HL 2013. L 204., 15. o.) módosított, az [EUMSZ 108. cikk] alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi rendelet (HL 1999. L 83., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 1. kötet, 339. o.; a továbbiakban: 659/1999 rendelet) 1. cikke szerint:

„E rendelet alkalmazásában:

[...]

b) a »létező támogatás«:

[...]

ii. engedélyezett támogatás, azaz olyan támogatási programok és egyedi támogatások, amelyeket a Bizottság vagy [az Európai Unió] Tanács[a] engedélyezett;

[...]

c) az »új támogatás«: olyan támogatás, azaz támogatási program és egyedi támogatás, amely nem létező támogatás, beleértve a létező támogatások módosítását is;

[...]”

- 4 E rendeletnek „Az új támogatás bejelentése” című 2. cikke az (1) bekezdésében így rendelkezik:

„Amennyiben arról [az EUMSZ 109. cikk] vagy az [EUMSZ] egyéb rendelkezései szerinti rendeletek másként nem rendelkeznek, az érintett tagállam az új támogatás nyújtására vonatkozó tervezeteket kellő időben bejelenti a Bizottságnak. [...]”

- 5 Az említett rendeletnek „A Bizottság határozata a hivatalos vizsgálati eljárás lezárásáról” című 7. cikke így rendelkezik:

„[...]

(2) Amennyiben a Bizottság úgy találja, hogy az érintett tagállam által végrehajtott módosítást követően a bejelentett intézkedés nem minősül támogatásnak, megállapítását határozatban rögzíti.

(3) Amennyiben a Bizottság úgy találja, hogy adott esetben az érintett tagállam által végrehajtott módosítást követően a bejelentett intézkedés [belső] piaccal való összeegyeztethetőségére vonatkozó kételyek megszűntek, a Bizottság az intézkedést a [belső] piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánítja (a továbbiakban: »megengedő határozat«). A határozat rendelkezik arról, hogy a Szerződésben szereplő melyik kivétel kerül alkalmazásra.

[...]”

- 6 A 659/1999 rendelet „Vizsgálat, információkérési és információnyújtási rendelkezés” című 10. cikke az (1) bekezdésében így rendelkezik:

„A 20. cikk sérelme nélkül a Bizottság saját kezdeményezésére bármilyen forrásból származó, feltehetően jogellenes támogatásra vonatkozó információt megvizsgálhat.

A Bizottság indokolatlan késedelem nélkül megvizsgál minden, az érdekelt felek által a 20. cikk (2) bekezdése alapján benyújtott panaszt, és biztosítja, hogy az érintett tagállam teljes körű és rendszeres tájékoztatást kapjon a vizsgálat alakulásáról és eredményéről.”

A 800/2008/EK rendelet

- 7 [Az EUMSZ 107. cikk] és [az EUMSZ 108. cikk] alkalmazásában a támogatások bizonyos fajtáinak a [belső] piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról szóló, 2008. augusztus 6-i 800/2008/EK bizottsági rendelet (általános csoportmentességi rendelet) (HL 2008. L 214., 3. o.), amelynek helyébe [az EUMSZ 107. cikk] és [az EUMSZ 108. cikk] alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról szóló, 2014. június 17-i 651/2014/EU bizottsági rendelet (HL 2014. L 187., 1. o.) lépett, (2)–(4) és (7) preambulumbekkezdésének szövege a következő:

„(2) A Bizottság számos határozatban alkalmazta [az EUMSZ 107. cikket] és [az EUMSZ 108. cikket], és elegendő tapasztalatot szerzett ahhoz, hogy a kis- és középvállalkozásoknak [kkv] nyújtott [...] támogatások tekintetében általános összeegyeztethetőségi kritériumokat határozzon meg [...]

(3) A Bizottság [az EUMSZ 107. cikknek] és [az EUMSZ 108. cikknek] a képzési, foglalkoztatási, környezetvédelmi, kutatási és fejlesztési és innovációs támogatások területén, valamint a regionális támogatás területén mind a kkv-k, mind a nagyvállalkozások tekintetében történő alkalmazása során is elegendő tapasztalatot szerzett [...]

(4) A tapasztalatokat figyelembe véve szükség van a [...] rendelet[ek]ben megállapított feltételek kiigazítására. Az egyszerűsítés és a támogatások Bizottság általi hatékonyabb ellenőrzésének biztosítása érdekében a fenti rendeleteket egyetlen rendeletnek kell felváltania. Az egyszerűsítést többek között az e rendelet I. fejezetében rögzített közös harmonizált fogalommeghatározások és közös harmonizált rendelkezések biztosítják. [...]

[...]

(7) Az e rendelet hatálya alá nem tartozó, [az EUMSZ 107. cikk] (1) bekezdése szerinti állami támogatásokra fenn kell tartani [az EUMSZ 108. cikk] (3) bekezdése szerinti bejelentési kötelezettség alkalmazását. Ez a rendelet nem érintheti a tagállamok arra vonatkozó lehetőségét, hogy bejelentésük azokat a támogatásokat, amelyek célja megegyezik az e rendeletben foglalt célokkal. Az ilyen támogatásokat a Bizottság főleg az e rendeletben meghatározott feltételek alapján, valamint a Bizottság által elfogadott különös iránymutatásokban és keretszabályokban előírt kritériumokkal összhangban fogja értékelni minden olyan esetben, amikor a szóban forgó támogatás egy ilyen külön iránymutatás vagy keretszabály alkalmazási körébe tartozik.”

8 A 800/2008 rendeletnek „A mentesség feltételei” című 3. cikke, amely e rendelet „Általános rendelkezések” című I. fejezetében szerepel, így rendelkezik:

„(1) Azokat a támogatási programokat, amelyek megfelelnek az e rendelet I. fejezetében szereplő valamennyi feltételnek, valamint az e rendelet II. fejezete vonatkozó rendelkezéseinek, [az EUMSZ 107. cikk] (3) bekezdése szerinti, a [belső] piaccal összeegyeztethető támogatási programoknak kell tekinteni, és mentesülnek [az EUMSZ 108. cikk] (3) bekezdése szerinti bejelentési kötelezettség alól, feltéve hogy az ilyen program alapján odaítélt bármely egyedi támogatás megfelel az e rendeletben foglalt valamennyi feltételnek, és a program kifejezett utalást tartalmaz e rendeletre, feltüntetve a rendelet címét és az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének adatait.

(2) Az (1) bekezdésben említett programok keretében nyújtott egyedi támogatást [az EUMSZ 107. cikk] (3) bekezdése szerinti, a [belső] piaccal összeegyeztethető támogatásnak kell tekinteni, és mentesül a [az EUMSZ 108. cikk] (3) bekezdése szerinti bejelentési kötelezettség alól, feltéve hogy a támogatás megfelel az e rendelet I. fejezetében szereplő valamennyi feltételnek, valamint az e rendelet II. fejezete vonatkozó rendelkezéseinek, és az egyedi támogatásra vonatkozó intézkedés kifejezett utalást tartalmaz az e rendelet vonatkozó rendelkezéseire, feltüntetve a vonatkozó rendelkezéseket, az e rendelet címét és az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének adatait.

(3) Azt az *ad hoc* támogatást, amely megfelel az e rendelet I. fejezetében szereplő valamennyi feltételnek, valamint az e rendelet II. fejezetében szereplő vonatkozó rendelkezéseknek, [az EUMSZ 107. cikk] (3) bekezdése szerinti, a [belső] piaccal összeegyeztethető támogatásnak kell tekinteni, és mentesül [az EUMSZ 108. cikk] (3) bekezdése szerinti bejelentési kötelezettség alól, feltéve hogy a támogatás kifejezett utalást tartalmaz az e rendelet vonatkozó rendelkezéseire, feltüntetve a vonatkozó rendelkezéseket, a rendelet címét és az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének adatait.”

9 E rendelet ugyanezen I. fejezetén belül az „Egyedi bejelentési határértékek” című 6. cikk a (2) bekezdésében így rendelkezik:

„A nagyberuházási projekteknek nyújtott regionális beruházási támogatásokat be kell jelenteni a Bizottság részére, ha az összes forrásból származó támogatás teljes összege meghaladja annak a maximális támogatási összegnek a 75%-át, amelyet valamely, 100 millió euró elszámolható költséggel rendelkező beruházás igénybe vehet a jóváhagyott regionális támogatási térképben a nagyvállalkozásokra vonatkozó, a támogatás nyújtásának napján alkalmazandó rendes támogatási határérték alapján.”

10 Az említett rendelet „Ösztönző hatás” című 8. cikke így rendelkezik:

„(1) E rendelet csak az ösztönző hatással bíró támogatásokat mentesíti.

[...]

(3) A nagyvállalkozásoknak e rendelet alapján nyújtott támogatást akkor kell ösztönző hatásúnak tekinteni, ha a (2) bekezdésben megállapított feltétel teljesítésén túlmenően a tagállam az adott egyedi támogatás odaítélését megelőzően ellenőrizte, hogy a kedvezményezett által összeállított dokumentáció alátámasztja, hogy a következők közül egy vagy több kritérium teljesül:

[...]

e) a 13. cikkben említett regionális beruházási támogatás esetében, ha a támogatás hiányában nem került volna sor a beruházási projekt végrehajtására az érintett támogatott térségben.

(4) A (2) és (3) bekezdésben megállapított feltételek nem alkalmazandók az adópolitikai intézkedések tekintetében, amennyiben teljesülnek a következő feltételek:

a) az adópolitikai intézkedések objektív kritériumoknak megfelelően és további tagállami mérlegelési jogkör gyakorlása nélkül biztosítják a támogatás igénybevételének jogát, és

[...]

- 11 A 800/2008 rendeletnek „A támogatás különböző fajtáira vonatkozó különös rendelkezések” című II. fejezetén belül e rendelet „Regionális beruházási és foglalkoztatási támogatás” című 13. cikke az (1) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„A regionális beruházási és foglalkoztatási támogatási programokat [az EUMSZ 107. cikk] (3) bekezdése szerinti, a [belső] piaccal összeegyeztethető támogatási programoknak kell tekinteni, és mentesülnek [az EUMSZ 108. cikk] (3) bekezdésében foglalt bejelentési kötelezettség alól, feltéve hogy teljesülnek az e cikkben rögzített feltételek.

[...]

A 2009. évi közlemény

- 12 A nagyberuházási projektekhez nyújtott regionális támogatások részletes vizsgálatának kritériumairól szóló bizottsági közlemény (HL 2009. C 223., 3. o.; a továbbiakban: 2009. évi közlemény) értelmében, többek között:

„21. Az e közlemény által érintett nagyberuházási projektekhez nyújtott regionális támogatás esetében a Bizottság részletesen meg fogja vizsgálni, »hogy a támogatás szükséges[-e] a beruházás ösztönzéséhez« [...]. A részletes vizsgálat célja annak meghatározása, hogy ténylegesen a támogatás következtében változik-e meg a kedvezményezett magatartása, azaz emiatt kezdeményez-e (további) beruházást a szóban forgó, támogatott térségben. Egy vállalkozásnak sok jó oka van arra, hogy támogatásnyújtás nélkül is megtelepedjen egy bizonyos régióban.

22. Figyelembe véve a kohéziós politikából következő kiegyenlítési célkitűzést, valamint azt, hogy a támogatás milyen mértékben járul hozzá ennek megvalósításához, az ösztönző hatást két forgatókönyv bizonyíthatja.

[...]

2. A támogatás arra ösztönöz, hogy a tervezett beruházást más régió helyett az adott régióban valósítsák meg, mivel ellensúlyozza a támogatott régióban választott helyszín nettó hiányosságait és az ahhoz kapcsolódó költségeket.

[...]

25. A 2. forgatókönyv esetén a tagállam a vállalkozások olyan iratainak benyújtásával bizonyíthatja a támogatás ösztönző hatását, amelyek azt mutatják, hogy a támogatott régióba való település költségeit és előnyeit összehasonlították egy más régióba való település azonos adataival. Az ilyen összehasonlító forgatókönyveket azonban a Bizottságnak realiztikusnak kell ítélnie.

[...]

33. A 2. forgatókönyv, a helyszíni ösztönző esetén általában akkor tekintjük arányosnak a támogatást, ha az egyenlő a kedvezményezett vállalkozásnak a támogatott régióban történő befektetéshez kapcsolódó nettó költségei és az egyéb régió(k)ban történő befektetés nettó költségei közötti különbséggel. [...]

[...]

52. Miután megállapította, hogy a támogatás ösztönzőként való alkalmazása szükséges a beruházás érintett régióban történő megvalósulásához, a Bizottság mérlegelni fogja a nagyberuházási projekthez nyújtott regionális beruházási támogatás pozitív és negatív hatásait. [...]

[...]

56. A Bizottság jóváhagyhatja, feltételekhez kötheti vagy megtilthatja a támogatást [...]"

13 Az e közlemény 56. pontjához fűzött lábjegyzetben az szerepel, hogy „[a]mennyiben a támogatást létező regionális támogatási program alapján nyújtják. Meg kell azonban jegyezni, hogy a tagállamnak továbbra is megvan az a lehetősége, hogy addig a szintig nyújtson ilyen támogatást, amely megfelel a vonatkozó szabályok alapján a 100 millió [euró] támogatható kiadással rendelkező beruházáshoz maximálisan nyújtható összegnek.”

A jogvita előzményei és a vitatott határozat

14 A jogvitának a megtámadott ítélet 1–5. pontjában ismertetett előzményei a következők:

„1. A felperes [...] a Bayerische Motoren Werke csoport [...] anyavállalata, amelynek fő tevékenysége a BMW, a MINI és a Rolls-Royce márkájú gépkocsik és motorkerékpárok gyártása.

2. 2010. november 30-án a Németországi Szövetségi Köztársaság [a 800/2008] rendelet [...] 6. cikkének (2) bekezdése értelmében 49 millió euró névleges összegű támogatást jelentett be, amelyet a módosított 2008. december 7-i Investitionszulagengesetz 2010 (a beruházások támogatásáról szóló törvény; BGBl. 2008. I, 2350. o.; a továbbiakban: IZG) értelmében kívánt nyújtani egy gyártóüzem építéséhez Lipcsében (Németország) a BMW i3 elektromos jármű, illetve a BMW i8 feltölthető hibrid jármű gyártása céljából a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó nemzeti regionális támogatásokról szóló iránymutatásnak (HL 2006. C 54., 13. o. [...]) megfelelően. Az értesítés 392 millió euró beruházási költséget [...] tüntetett fel, illetve 12,5% támogatási intenzitást. A támogatás tényleges kifizetése az Európai Bizottság engedélyének megadásához volt kötve.

3. Miután bizonyos további felvilágosításokat kapott, a Bizottság úgy döntött, hogy 2011. július 13-án megindítja a hivatalos vizsgálati eljárást az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése értelmében, és ezt követően megkapta a Németországi Szövetségi Köztársaság vonatkozó észrevételeit. 2011. december 13-án, az »Állami támogatás – Németország – SA.32009 (11/C) (ex 10/N) számú állami támogatás – LIP – A BMW Leipzig javára nyújtott támogatás – Felhívás észrevételek benyújtására az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése értelmében« című határozatot közzétették az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* (HL 2011. C 363., 20. o.). [...]

[...]

5. 2014. július 9-én a Bizottság elfogadta a [vitatott] határozatot, amelynek 1. cikke a következőképpen szól:

»Azon, 45 257 273 euró összegű támogatás, amelyet a [Németországi Szövetségi Köztársaság] szándékozik nyújtani [a felperesnek] a lipcsei beruházás megvalósításához, csak akkor egyeztethető össze a belső piaccal, ha a támogatás összege 17 millió euróra korlátozódik (2009-es árakon), a fennmaradó rész (28 257 273 euró) nem egyeztethető össze a belső piaccal.

A támogatás tehát csak 17 millió euró összeg erejéig nyújtható. «”

A Törvényszék előtti eljárás és a megtámadott ítélet

- 15 A Törvényszék Hivatalához 2014. szeptember 19-én benyújtott keresetlevelével a fellebbező terjesztett elő a vitatott határozat megsemmisítése iránt.
- 16 2015. január 16-án a Freistaat Sachsen beavatkozási kérelmet nyújtott be a felperes kérelmeinek támogatása végett.
- 17 2015. május 11-i végzésével a Törvényszék ötödik tanácsának elnöke helyt adott e beavatkozási kérelemnek.
- 18 A megtámadott ítélettel a Törvényszék a keresetet teljes egészében elutasította.

A felek kérelmei

- 19 Fellebbezésében a fellebbező azt kéri, hogy a Bíróság:
 - helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet;
 - semmisítse meg a vitatott határozatot, amennyiben az a belső piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánítja a 28 257 273 euró összegű azon támogatást, amely a szóban forgó támogatás 17 millió eurót meghaladó részének felel meg, vagy másodlagosan, és amennyiben a Bíróság úgy ítéli meg, hogy a jogvita állása nem teszi lehetővé a határozathozatalt, az ügyet utalja vissza a Törvényszékhez;
 - másodlagosan, semmisítse meg a vitatott határozatot, amennyiben az megtilt és a belső piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánít minden, a 800/2008 rendelet 6. cikkének (2) bekezdése szerinti bejelentési kötelezettség alól mentesített, a szóban forgó beruházási projekt keretében nyújtott támogatást, amennyiben az meghaladja a 17 millió euró összeget, és
 - a Bizottságot kötelezze az elsőfokú eljárás és a fellebbezési eljárás költségeinek viselésére.
- 20 A Bizottság a fellebbezés elutasítását kéri, valamint azt, hogy a Bíróság a fellebbezőt kötelezze a költségek viselésére.
- 21 A Freistaat Sachsen a megsemmisítés érdekében ugyanazokat a kérelmeket terjeszti elő, mint a felperes, továbbá kéri, hogy a Bíróság a Bizottságot kötelezze az elsőfokú eljárás és a fellebbezési eljárás költségeinek viselésére.

- 22 Csatlakozó fellebbezésében a Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság:
- helyezze hatályon kívül a 2015. május 11-i végzést;
 - helyezze hatályon kívül beavatkozás elfogadhatóságára, valamint az arra vonatkozó határozatot, hogy a megtámadott ítélet figyelembe vette a beavatkozó fél által kifejtett azon érveket is, amelyek túlterjeszkednek a felperes által felhozott érveken;
 - elsőfokú bíróságként eljárva döntsön a beavatkozási kérelem tárgyában, és a kérelmet mint megalapozatlant utasítsa el;
 - a fellebbezőt kötelezze a költségek viselésére.
- 23 A fellebbező és a Freistaat Sachsen azt kéri, hogy a Bíróság utasítsa el a csatlakozó fellebbezést, és a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

A csatlakozó fellebbezésről

- 24 Csatlakozó fellebbezésében a Bizottság azt kifogásolja, hogy a Törvényszék az Európai Unió Bírósága alapokmánya 58. cikkének első bekezdése értelmében vett, a Bizottság érdekeit hátrányosan befolyásoló eljárási szabálytalanságot követett el, amikor ezen alapokmány 40. cikkének második bekezdése alapján akként határozott, hogy megengedi a Freistaat Sachsennek, hogy a felperes kérelmeinek támogatása végett beavatkozó félként részt vegyen az eljárásban. E fellebbezés alátámasztása érdekében a Bizottság három jogalapra hivatkozik, amelyeket lényegében e rendelkezés megsértésére, valamint a tényállás téves minősítésére alapít.
- 25 A fellebbező és a Freistaat Sachsen úgy véli, hogy a csatlakozó fellebbezés elfogadhatatlan. Mindenesetre e csatlakozó fellebbezés szerintük megalapozatlan.
- 26 Emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 256. cikk (1) bekezdésének második albekezdése szerint a Törvényszék határozataival szemben „az [Európai Unió Bíróságának] alapokmány[á]ban megállapított feltételek mellett és korlátokon belül”, kizárólag jogi kérdésekben a Bírósághoz lehet fellebbezni.
- 27 E tekintetben az Európai Unió Bírósága alapokmánya 56. cikkének első bekezdése akként rendelkezik, hogy a Törvényszék eljárást befejező határozata ellen és annak az érdemi kérdésekről csak részben rendelkező, illetve a hatáskör hiányára vagy az elfogadhatatlanságra alapozott kifogásra vonatkozó eljárási kérdésről rendelkező határozata ellen a Bírósághoz a megtámadott határozat közlésétől számított két hónapon belül fellebbezést lehet benyújtani.
- 28 Másfelől az Európai Unió Bírósága alapokmánya 57. cikkének első bekezdése akként rendelkezik, hogy a Törvényszék azon határozatai ellen, amelyek az ezen alapokmány 40. cikkének második bekezdése alapján benyújtott beavatkozási kérelmet elutasítják, az elutasító határozat közlésétől számított két héten belül fellebbezést nyújthat be a Bírósághoz minden olyan személy, akinek a kérelmét elutasították.
- 29 Meg kell állapítani, hogy az a határozat, amellyel a Törvényszék helyt ad az e 40. cikk második bekezdése alapján benyújtott beavatkozási kérelemnek, nem tartozik e két rendelkezés egyikének hatálya alá sem.
- 30 Egyrészt ugyanis az ilyen határozat az Európai Unió Bírósága alapokmánya 56. cikkének első bekezdése értelmében nem rendelkezik a jogvita érdeméről, és nem bírál el a hatáskör hiányára vagy az elfogadhatatlanságra alapozott kifogásra vonatkozó eljárási kérdést sem, amit egyébként a Bizottság a csatlakozó fellebbezésében nem vitat.

- 31 Másrészt az a határozat, amellyel a Törvényszék helyt ad a beavatkozási kérelemnek, nem feleltethető meg az alapokmány 57. cikkének első bekezdése szerinti határozatnak, amely rendelkezés szerint épp ellenkezőleg, a beavatkozó a beavatkozási kérelemnek csak az elutasítása ellen nyújthat be fellebbezést.
- 32 E rendelkezésekből kitűnik, hogy az Európai Unió Bíróságának alapokmánya az elsőfokú eljárásban részt vevő fél számára nem biztosít jogot arra, hogy fellebbezést nyújtson be a Bírósághoz azon határozat ellen, amelyben a Törvényszék a beavatkozási kérelemnek helyt ad.
- 33 A fentiekből következik, mint azt egyébként a Bizottság is elismeri, hogy a 2015. május 11-i végzés, amelyben a Törvényszék helyt adott a Freistaat Sachsen által az Európai Unió Bírósága alapokmánya 40. cikkének második bekezdése alapján benyújtott beavatkozási kérelemnek, magának a fellebbezésnek nem képezhetne volna tárgyát.
- 34 A Bizottság azonban azt állítja, hogy a Törvényszék azon határozata, amely e beavatkozó félnek megengedi az eljárásban való részvételt, a Bíróság eljárási szabályzata 178. cikkének (1) és (2) bekezdése értelmében olyan csatlakozó fellebbezés tárgyát képezheti, amely az elsőfokú eljárást befejező megtámadott ítélet ellen irányul, mivel a beavatkozó fél eljárásban való részvételének megengedése az Európai Unió Bírósága alapokmánya 58. cikkének első bekezdése értelmében vett, a Bizottság érdekeit hátrányosan befolyásoló eljárási szabálytalanságnak minősül.
- 35 Ennek az érvelésnek nem lehet helyt adni.
- 36 Egyrészt, a Bíróság eljárási szabályzata 178. cikkének (1) bekezdése megköveteli, hogy a csatlakozó fellebbezésben foglalt kérelmek „a Törvényszék határozata” egészben vagy részben történő hatályon kívül helyezésére irányuljanak.
- 37 Márpedig, jóllehet igaz, hogy e rendelkezés az eljárási szabályzat 169. cikkének (1) bekezdésétől eltérően nem pontosítja, hogy a fellebbezésben kért hatályon kívül helyezésnek a Törvényszék határozata „rendelkező részében szereplő döntésére” kell irányulnia, ez nem változtat azon, hogy – mint azt a jelen ítélet 31. pontja már kiemelte – az a határozat, amellyel a Törvényszék helyt ad a beavatkozási kérelemnek, semmiképp nem minősül olyan határozatnak, amely az Európai Unió Bírósága alapokmánya 56. cikkének első bekezdése vagy 57. cikkének első bekezdése értelmében fellebbezéssel megtámadható lenne.
- 38 Másrészt, az eljárási szabályzat 178. cikkének (2) bekezdése akként rendelkezik, hogy a csatlakozó fellebbezés „a Törvényszék előtti kereset elfogadhatóságára” vonatkozó, kifejezett vagy hallgatóságos határozat hatályon kívül helyezésére is irányulhat.
- 39 Márpedig az a határozat, amellyel a Törvényszék helyt ad a beavatkozási kérelemnek, nincs hatással magának a keresetnek az elfogadhatóságára, mivel az ilyen beavatkozás e keresethez képest járulékos (lásd ebben az értelemben: 2016. november 10-i DTS Distribuidora de Televisión Digital kontra Bizottság ítélet, C-449/14 P, EU:C:2016:848, 121. pont; 2017. július 19-i Lysoform Dr. Hans Rosemann és Ecolab Deutschland kontra ECHA végzés, C-663/16 P, nem tették közzé, EU:C:2017:568, 47. pont).
- 40 A fentiekből következően az uniós jog nem tartalmaz egyetlen olyan rendelkezést sem, amely jogalapját képezhetné annak, hogy a fél jogosult legyen fellebbezést terjeszteni a Bíróság elé olyan határozat ellen, amellyel a Törvényszék helyt ad valamely beavatkozási kérelemnek.
- 41 E következtetést a Bizottság által előadott egyetlen érv sem vonhatja kétségbe.
- 42 Először is, amennyiben a Bizottság azt állítja, hogy az Európai Unió Bírósága alapokmánya 58. cikkének első bekezdése értelmében vett, a Bizottság érdekeit hátrányosan befolyásoló „eljárási szabálytalanságnak” minősül az, ha valamely beavatkozási kérelemnek ezen alapokmány 40. cikke második bekezdésének megsértésével adnak helyt, elegendő kiemelni, hogy az 58. cikk első

bekezdésében foglalt rendelkezésnek egyedül az a célja, hogy meghatározza azokat a jogkérdéseket, amelyeket a fellebbezés alátámasztása érdekében fel lehet hozni, nem pedig az, hogy meghatározza a fellebbezéssel megtámadható határozatok kategóriáját, amelyek határozatokat az említett alapokmány 56. cikkének első bekezdése és 57. cikkének első bekezdése határozza meg. Az Európai Unió Bírósága alapokmánya 58. cikkének első bekezdése tehát az utóbbi rendelkezésekben foglaltakon túl nem bővítheti a határozatok e kategóriáját.

- 43 Másodsor, a Bizottság érvelése megalapozatlan, amennyiben azt állítja, hogy a 2007. november 29-i Stadtwerke Schwäbisch Hall és társai kontra Bizottság ítéletből (C-176/06 P, nem tették közzé, EU:C:2007:730) eredő ítélkezési gyakorlatból az következik, hogy a Bíróság köteles hivatalból megvizsgálni a Törvényszékhez benyújtott beavatkozási kérelem elfogadhatóságát, ha a beavatkozó fél csatlakozó fellebbezést terjeszt elő, vagy – mint a jelen ügyben is – a fellebbezésre válaszbeadványt nyújt be.
- 44 Kétségtelen, mint azt a Bíróság a hivatkozott ítélet 18. pontjában felidézte, hogy a Bíróság az Európai Unió Bírósága alapokmányának 56. cikke alapján hozzá benyújtott fellebbezés esetén köteles szükség szerint hivatalból dönteni a megsemmisítés iránti kereset elfogadhatóságáról, következésképpen pedig az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdésében foglalt azon feltétel megsértésére alapított imperatív jogalapról, amely szerint a felperes csak akkor kérheti az olyan határozat megsemmisítését, amelynek nem ő a címzettje, ha az őt közvetlenül és személyében érinti.
- 45 Így a felperes eljáráshoz fűződő azon érdekének fennállása, amely az utóbbi rendelkezés értelmében vett keresetiségi jogot biztosít neki, meghatározza azon kereset elfogadhatóságát, amelyet valamely határozat megsemmisítése iránt nyújtott be a Törvényszékhez. Ezzel szemben az Európai Unió Bírósága alapokmánya 40. cikkének második bekezdése alapján benyújtott beavatkozási kérelemnek való helyt adás, mint az már kitűnik a jelen ítélet 39. pontjából, nincs hatással az ilyen kereset elfogadhatóságára. A 2007. november 29-i Stadtwerke Schwäbisch Hall és társai kontra Bizottság ítéletből (C-176/06 P, nem tették közzé, EU:C:2007:730) eredő ítélkezési gyakorlat alapján tehát nem lehet semmilyen analógiát kialakítani.
- 46 Harmadszor, amennyiben a Bizottság a tárgyalás során a 2005. április 14-i Gaki-Kakouri kontra Bíróság ítéletből (C-243/04 P, nem tették közzé, EU:C:2005:238) kiindulva próbált érvelni, amely ítélet 33. és 34. pontjában a Bíróság olyan jogalapot vizsgált, amelyet arra alapítottak, hogy a Törvényszék a bizonyítékok késedelmes felajánlásával összefüggésben megsértette az eljárási szabályzata 48. cikkének 1. §-át, elegendő megállapítani, hogy az ilyen jogalap ebben az ügyben az Európai Unió Bírósága alapokmánya 56. cikkének első bekezdése értelmében vett törvényszéki határozat, vagyis a konkrét esetben a jogvitát érdemben elbíráló határozat hatályon kívül helyezésére irányult.
- 47 Márpedig a Bizottság által a jelen ügyben benyújtott csatlakozó fellebbezésnek éppen nem ez a tárgya. Mint azt ugyanis a fellebbezésében maga a Bizottság is kifejezetten jelezte, e fellebbezéssel nem a megtámadott ítéletet kívánja hatályon kívül helyezni, amely a jogvitát érdemben elbírálja, hanem kizárólag azt a határozatot, amellyel a Törvényszék helyt adott a beavatkozási kérelemnek, és amely nem minősül az 56. cikk első bekezdése értelmében vett „határozatnak”.
- 48 Negyedszer, a Bizottság azt állítja, hogy az elsőfokú eljárásban előterjesztett beavatkozási kérelemnek történő helyt adás olyan önálló joghatásokkal jár, amelyek a fellebbezés keretében hátrányosan érintik az ő eljárási helyzetét. A beavatkozó fél ugyanis az érveivel kiterjeszhetné a Törvényszék előtti jogvita tárgyát, vagyis mind a fellebbezés keretében a Bíróságnak, mind pedig a megtámadott ítélet hatályon kívül helyezését követő visszautalás esetében a Törvényszéknek további érveket kellene megvizsgálnia. Ezenkívül a Törvényszéknek a Bíróság által gyakorolt bármiféle felülvizsgálat keretein kívül módjában állna kialakítani az ítélkezési gyakorlat olyan irányvonalát, amely nem tartaná tiszteletben az Európai Unió Bírósága alapokmányának 40. cikkében meghatározott feltételeket. Másfelől az a beavatkozó fél, amelynek e rendelkezés megsértésével engedték meg az eljárásban való részvételt, fellebbezéssel élhetne a Törvényszék határozatával szemben.

- 49 E tekintetben mindenekelőtt meg kell jegyezni, hogy a Bizottság állításával ellentétben a beavatkozási kérelemnek történő helyt adás semmi esetre sem eredményezheti azt, hogy bővüljön a Törvényszék előtti jogvita tárgya.
- 50 Az Európai Unió Bírósága alapokmánya 40. cikkének negyedik bekezdése értelmében ugyanis az a fél, amelynek a Törvényszék előtti jogvitába való beavatkozását engedélyezték, nem módosíthatja a jogvita tárgyát, amelyet a felek kérelmei és jogalapjai határolnak körül. Ebből következik, hogy a beavatkozó félnek csupán azon érvei fogadhatók el, amelyek e kérelmek és jogalapok által kijelölt keretbe illeszkednek (lásd többek között: 2016. november 10-i DTS Distribuidora de Televisión Digital kontra Bizottság ítélet, C-449/14 P, EU:C:2016:848, 114. pont; 2017. október 25-i Bizottság kontra Tanács [CMR-15] ítélet, C-687/15, EU:C:2017:803, 23. pont). A beavatkozó félnek nincs joga ahhoz, hogy a felperes által felhozott jogalapoktól elkülönülő új jogalapokat hozzon fel (2016. november 10-i DTS Distribuidora de Televisión Digital kontra Bizottság ítélet, C-449/14 P, EU:C:2016:848, 121. pont).
- 51 Továbbá, amennyiben a Bizottság azt állítja, hogy a beavatkozási kérelemnek való helyt adás hátrányosan érintheti az őt megillető hatékony bírói jogvédelemhez való jogot, hangsúlyozni kell, hogy az uniós jog, különösen pedig az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikke – együtt értelmezve azt a Charta 18. cikkében és 19. cikkének (2) bekezdésében foglalt garanciákkal – nem követeli meg a kétfokú bírászkodás fennállását. Kizárólag az számít ugyanis, hogy a jogorvoslat valamely bírósági fórum előtt biztosított legyen. A hatékony bírói jogvédelem elve így ahhoz biztosít jogot a jogalanyoknak, hogy bírósághoz forduljanak, nem pedig ahhoz, hogy több bírósági szint álljon rendelkezésükre (lásd többek között: 2011. július 28-i Samba Diouf ítélet, C-69/10, EU:C:2011:524, 69. pont; 2013. május 30-i, F ítélet, C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, 44. pont; 2018. június 19-i Gnandi ítélet, C-181/16, EU:C:2018:465, 57. pont).
- 52 Márpedig a jelen ügyben nem vitatott, hogy a Törvényszék előtt a Bizottságnak lehetősége volt előadni az arra vonatkozó észrevételeit, hogy a beavatkozási kérelem az Európai Unió Bírósága alapokmánya 40. cikkének második bekezdésében meghatározott követelményekre tekintettel elfogadható-e.
- 53 Másfelől hangsúlyozni kell, hogy ha a Törvényszék helyt adott volna a fellebbező által benyújtott megsemmisítés iránti keresetnek, a Bizottságnak joga lenne ahhoz, hogy fellebbezés keretében vitassa a fellebbező által a kérelmeinek alátámasztása érdekében előadott azon érveket, amelyeket a Törvényszék adott esetben megalapozottnak ítélt volna.
- 54 Végül igaz, hogy a tagállamokon és az Európai Unió intézményein kívüli azon fél, amelynek a Törvényszék előtt megengedték a beavatkozást, az Európai Unió Bírósága alapokmánya 56. cikkének második bekezdése érdekében fél jogállással rendelkezik ahhoz, hogy a Bírósághoz fellebbezést nyújtson be, e jogcímen pedig felhozhat bármilyen jogalapot annak érdekében, hogy kétségbe vonja a megtámadott határozat jogszerűségét. E rendelkezésből az is következik, hogy a Törvényszék előtti beavatkozó fél, amelyet ezen igazságszolgáltatási fórum előtt már nem „beavatkozó félnek”, hanem „félnek” kell tekinteni, a valamely másik fél által benyújtott fellebbezés esetében jogosult arra, hogy a Bíróság eljárási szabályzatának 172. cikke értelmében válaszbeadványt nyújtson be (lásd: 1999. február 11-i Antillean Rice Mills és társai kontra Bizottság ítélet, C-390/95 P, EU:C:1999:66, 20–22. pont).
- 55 Ugyanakkor ki kell emelni, hogy az Európai Unió Bírósága alapokmánya 40. cikkének második bekezdése értelmében bármely személy beavatkozhat a fellebbezési eljárás során, amennyiben valószínűsíteni tudja, hogy a Bíróság elé vitt jogvita kimeneteléhez jogos érdeke fűződik. Ezenkívül az alapokmány 56. cikkének második bekezdése értelmében a Törvényszék előtti beavatkozó fél csak akkor élhet fellebbezéssel, ha bizonyítja, hogy a Törvényszék határozata közvetlenül érinti őt. Végül pedig mindenestre, mint az a jelen ítéletnek már az 53. pontjából is kitűnik, a fellebbezési eljárásban részt vevő bármely fél jogosult arra, hogy vitassa a Törvényszék előtti azon beavatkozó fél által felhozott jogalapokat és érveket, amely részt vesz ebben az eljárásban.

56 Következésképpen a Bizottság által benyújtott csatlakozó fellebbezést elfogadhatatlanként el kell utasítani.

A fellebbezésről

57 Fellebbezésében a Freistaat Sachsen által támogatott fellebbező két jogalapot hoz fel. Az első jogalap az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdésének a megsértésén alapul. A második jogalap az EUMSZ 288. cikknek, a 800/2008 rendelet 3. cikkének és 13. cikke (1) bekezdésének, valamint a hátrányos megkülönböztetés tilalmának a megsértésén alapul.

Az első jogalapról

58 Négy részből álló első jogalapjában a fellebbező azt állítja, hogy a Törvényszék megsértette az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdését, amikor a megtámadott ítélet 145–149. pontjában úgy ítélte meg, hogy a szóban forgó támogatás nem volt szükséges, mindezt pedig csupán azzal indokolta, hogy annak összege a 2009. évi közlemény 33. pontjának megsértésével meghaladta a támogatott régióban megvalósított beruházás nettó költségei és a valamely más régióban megvalósított beruházás nettó költségei közötti különbözetet, anélkül hogy megvizsgálta volna, hogy e támogatás a verseny torzulását eredményezte-e.

Az első jogalap első három részéről

– A felek érvei

59 Az első jogalap első részében a fellebbező azt kifogásolja, hogy a Törvényszék arra a vélelemre támaszkodott, amely szerint a verseny torzulását eredményezi minden olyan támogatás, amely nem szükséges ahhoz, hogy ellentételezze a támogatott régióban történő beruházás költségei és a valamely más régióban történő beruházás költségei közötti különbözetet.

60 Az ilyen vélelem azonban ellentétes az EUMSZ 107. cikkel, mivel valamely támogatás e rendelkezésre tekintettel történő értékelése megköveteli az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett versenytorzulás kockázatának vizsgálatát, továbbá az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdésének c) pontjával összhangban annak meghatározását, hogy a támogatás az adott körülményei között milyen következményekkel jár, valamint a támogatás kedvezőtlen és kedvező hatásainak mérlegelését. A Bizottság tehát köteles meghatározni az érintett piacot, valamint azt, hogy a fellebbező e piacon milyen helyzetben van.

61 Az első jogalap második részében a fellebbező azt állítja, hogy a megtámadott ítélet nincs összhangban a Bíróság ítélkezési gyakorlatával.

62 Az ítélkezési gyakorlatból, különösen pedig a 2009. április 30-i Bizottság kontra Olaszország és Wam ítélet (C-494/06 P, EU:C:2009:272) 57. pontjából kitűnik, hogy a Bizottság köteles megvizsgálni, hogy a támogatások érinthetik-e a tagállamok közötti kereskedelmet és torzíthatják-e a versenyt, a határozatában kifejtve a támogatások előre látható hatásaival kapcsolatos releváns körülményeket.

63 Ezenkívül a Bíróság a 2016. július 19-i Kotnik és társai ítélet (C-526/14, EU:C:2016:570) 41. pontjában kimondta, hogy valamely közlemény elfogadása nem mentesíti a Bizottságot az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdése értelmében őt terhelő azon kötelezettség alól, hogy megvizsgálja a konkrét körülményeket.

- 64 Végül a 2017. szeptember 6-i Intel kontra Bizottság ítéletből (C-413/14 P, EU:C:2017:632) következik, hogy mivel az állami támogatásokkal kapcsolatos szabályok részét képezik az EUM-Szerződésben foglalt versenyszabályoknak, nem lenne következetes, ha az EUMSZ 107. cikk alkalmazása keretében mellőznék a támogatás hatásainak vizsgálatát, miközben az EUMSZ 101. cikk és az EUMSZ 102. cikk alkalmazása megköveteli az ilyen vizsgálatot.
- 65 Az első jogalap harmadik részében a fellebbező azt kifogásolja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor nem állapította meg, hogy a Bizottság elmulasztotta az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdésében szabályozott hivatalos vizsgálati eljárás keretében gyakorolni a vizsgálati jogköreit annak érdekében, hogy eloszlassa az érintett piac meghatározásával és a fellebbező e piacon elfoglalt helyzetével kapcsolatos bizonytalanságokat, mindezt pedig annak ellenére, hogy e körülmények önmagukban indokolták volna ezen eljárás megindítását.
- 66 Márpedig a 2009. évi közleményből kitűnik, hogy a Bizottság köteles meghatározni az érintett piacokat, ha pedig az esetleges jelentős piaci részesedéseket versenytorzulásra utaló körülménynek tekinti, e részesedések értékelését alapos mérlegelés keretében részletesen ki kell fejtenie.
- 67 Ha a Bizottság a jelen ügyben helyesen meghatározta volna az érintett piacot és a piaci részesedéseket, azt állapította volna meg, hogy nem kerülhetett volna sor a kereskedelmi feltételeknek az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdésének c) pontja értelmében vett, a közös érdekekkel ellentétes mértékű hátrányos befolyásolására, és nem ítélte volna szükségesnek, hogy csökkentsék a támogatás összegét.
- 68 A Bizottság úgy véli, hogy az első jogalap első három része elfogadhatatlan, lényegében azt állítva, hogy azok új jogalapoknak minősülnek, illetve nem felelnek meg a Bíróság eljárási szabályzatában előírt követelményeknek. A Bizottság mindenesetre azt állítja, hogy az első jogalap e részei megalapozatlanok.

– *A Bíróság álláspontja*

- 69 Ami az első jogalap első három részének elfogadhatóságát illeti, először is emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság eljárási szabályzata 170. cikkének (1) bekezdése szerint a fellebbezés nem változtathatja meg a Törvényszék előtti jogvita tárgyát. A Bíróság hatásköre a fellebbezési eljárás keretében ugyanis az első fokon megtárgyalt jogalapokról hozott jogi döntés megítélésére korlátozódik. Ezért nem engedhető meg, hogy valamely fél először a Bíróság előtt hozzon fel olyan jogalapot, amelyet nem terjesztett a Törvényszék elé, mivel ez azt jelentené, hogy a Törvényszék által eldöntött jogvitán túlterjedő jogvitával fordulhatna a fellebbezési eljárásban korlátozott jogkörrel rendelkező Bírósághoz (lásd ebben az értelemben többek között: 2015. szeptember 17-i Total kontra Bizottság ítélet, C-597/13 P, EU:C:2015:613, 22. pont; 2017. december 20-i Comunidad Autónoma de Galicia és Retegal kontra Bizottság ítélet, C-70/16 P, EU:C:2017:1002, 88. pont).
- 70 A jelen ügyben ugyanakkor a Bizottság tévesen kifogásolja a fellebbezővel szemben, hogy a jelen fellebbezés szakaszában hozta fel első alkalommal az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének megsértését annak érdekében, hogy alátámassza az első jogalap első három részét. Még ha ugyanis a fellebbező az első jogalap e részének alátámasztása érdekében kifejtett érvelésében e rendelkezésre is hivatkozik, meg kell állapítani, hogy ezzel az érveléssel a fellebbező egyértelműen nem az említett rendelkezésnek, hanem az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdésének a Törvényszék általi megsértését sérelmezi, azon az alapon, hogy a Törvényszék a megtámadott ítéletben, a támogatás összeegyeztethetőségének vizsgálata keretében tévesen értékelte a támogatás szükségességét.
- 71 Másodszor, emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint az EUMSZ 256. cikk (1) bekezdésének második albekezdése, az Európai Unió Bírósága alapokmánya 58. cikkének első bekezdése és a Bíróság eljárási szabályzata 168. cikke (1) bekezdésének d) pontja alapján a fellebbezésben pontosan meg kell jelölni a hatályon kívül helyezni kért ítélet kifogásolt

részeit, valamint a kérelmet konkrétan alátámasztó jogi érveket. E tekintetben az említett szabályzat 169. cikkének (2) bekezdése többek között megköveteli, hogy a felhozott jogalapok és jogi érvek pontosan jelöljék meg a Törvényszék határozatában szereplő indokolás vitatott részeit (2016. szeptember 20-i Mallis és társai kontra Bizottság és EKB ítélet, C-105/15 P-C-109/15 P, EU:C:2016:702, 33. és 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 72 A jelen ügyben ugyanakkor a Bizottság azt is tévesen állítja, hogy az első jogalap első és harmadik része nem tartja tiszteletben e követelményeket. A fellebbező által az első jogalap e részének alátámasztása érdekében kifejtett érvelésből ugyanis világosan kitűnik, hogy a fellebbező a megtámadott ítélet 145–149. pontjára kifejezetten hivatkozva azt kifogásolja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor a szóban forgó támogatás összeegyeztethetőségének értékelése keretében egyrészt elmulasztotta megvizsgálni, hogy e támogatás a verseny torzulásait eredményezheti-e az érintett piacon, másrészt pedig elmulasztotta meghatározni az érintett piacot, valamint azt, hogy a fellebbező e piacon milyen helyzetben van.
- 73 Végül harmadszor, amennyiben a Bizottság azt állítja, hogy az első jogalap második része elfogadhatatlan, amennyiben az az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdésének megsértésén alapul, meg kell állapítani, hogy az ezen intézmény által megfogalmazott azon állítások, amelyek értelmében azt kifogásolja, hogy a fellebbező „az ügy érdemét tekintve elfogadhatatlan jogalapot” hoz fel, nem teszi lehetővé annak megértését, hogy e rész milyen indok alapján lenne elfogadhatatlan.
- 74 A fentiekből következik, hogy az első jogalap első három része elfogadható.
- 75 Az első jogalap e részének megalapozottságát illetően emlékeztetni kell arra, hogy a valamely nagyberuházási projektre nyújtott szóban forgó regionális támogatásnak az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdésére tekintettel történő összeegyeztethetőségével kapcsolatban a fellebbező által felhozott kifogások vizsgálata keretében a Törvényszék a megtámadott ítélet 83–142. pontjában – amelyek a jelen fellebbezésnek nem képezik tárgyát – mindenekelőtt megállapította, hogy a szóban forgó támogatás – amelynek összege 49 millió eurót tesz ki – ösztönző hatása a 2009. évi közlemény 21., 22. és 25. pontja, arányossága pedig ezen iránymutatás 33. pontja alapján a müncheni (Németország) beruházás nettó költségei és a lipcsei beruházás nettó költségei közötti különbözethez felelt meg, amely a jelen ügyben – mint az kitűnik ezen ítélet 119. és 131. pontjából – 17 millió euró összeget tesz ki.
- 76 Másfelől a megtámadott ítélet 143–150. pontjában a Törvényszék elutasította a fellebbező által azzal kapcsolatban felhozott kifogásokat, hogy a Bizottság nem vizsgálta meg a verseny torzulásának fennállását. E tekintetben a Törvényszék ezen ítélet 145. és 146. pontjában úgy ítélte meg, hogy mivel a szóban forgó támogatásnak a 2009. évi közlemény 33. pontja értelmében vett arányossága a 17 millió euró összeget meghaladó rész vonatkozásában nem nyert bizonyítást, a Bizottság vélelmezhetette e támogatás azon kedvezőtlen hatását, amely a verseny lehetséges torzulásából ered. Az említett ítélet 147–149. pontjában a Törvényszék megállapította, hogy ezt az értékelést megerősíti többek között e közlemény 7–52. pontja, amelyekből a Törvényszék szerint kitűnik, hogy a Bizottságnak csak akkor kell mérlegelnie az említett közleménnyel érintett támogatás kedvező és kedvezőtlen hatásait, ha megállapítja, hogy a támogatás ösztönzőként való alkalmazása szükséges a beruházás érintett régióban történő megvalósulásához. A Törvényszék ebből azt vezette le, hogy a Bizottságnak a jelen ügyben nem kellett az érintett piac valós helyzetére vonatkozó gazdasági elemzést lefolytatnia.
- 77 A fellebbező az első jogalap első három részének alátámasztása érdekében kifejtett érveivel lényegében ez utóbbi értékeléseket kívánja kétségbe vonni, azt kifogásolva, hogy a Törvényszék megítélése szerint a szóban forgó támogatás nem tartotta tiszteletben a 2009. évi közlemény 33. pontjában előírtaknak megfelelő arányossági követelményt, ezt pedig a Törvényszék egyedül azzal indokolta, hogy e támogatás összege meghaladta a támogatott régióban megvalósított beruházás nettó költségei és a

valamely más régióban megvalósított beruházás nettó költségei közötti különbséget, anélkül hogy e támogatás kedvező és kedvezőtlen hatásainak mérlegelése alapján bizonyította volna, hogy e támogatás a verseny torzulását eredményezi az érintett piacon.

- 78 Meg kell állapítani, hogy a fellebbező ezekkel az érvekkel nem a 2009. évi közlemény érvényességét vitatja az EUM-Szerződésben foglalt szabályokra tekintettel, amelyek között szerepel többek között a 107. cikk (3) bekezdése. Meg kell jegyezni különösen azt, hogy a fellebbező a jelen fellebbezéssel nem próbálja kétségbe vonni a Törvényszék azon döntését, hogy a megtámadott ítélet 96. pontjában elfogadhatatlanként elutasította a fellebbező által az elsőfokú eljárásban ennek érdekében előadott érveket.
- 79 E kontextusban a jelen jogalap vizsgálata szempontjából emlékeztetni kell arra, hogy a támogatási intézkedések belső piaccal való összeegyeztethetőségének az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdése alapján történő mérlegelése az uniós bíróságok ellenőrzése alatt eljáró Bizottság kizárólagos hatáskörébe tartozik (2016. július 19-i Kotnik és társai ítélet, C-526/14, EU:C:2016:570, 37. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 80 E tekintetben a Bizottság széles mérlegelési jogkörrel rendelkezik, amelynek gyakorlása összetett gazdasági és társadalmi értékelésekkel jár (2016. július 19-i Kotnik és társai ítélet, C-526/14, EU:C:2016:570, 38. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 81 E mérlegelési jogkör gyakorlása során a Bizottság iránymutatásokat fogadhat el annak megállapítása érdekében, hogy milyen kritériumok alapján kívánja értékelni a tagállamok által tervezett támogatási intézkedések belső piaccal való összeegyeztethetőségét (2016. július 19-i Kotnik és társai ítélet, C-526/14, EU:C:2016:570, 39. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 82 A Bizottság ilyen magatartási szabályok elfogadásával és közzétételével, amely révén kijelenti, hogy ezentúl alkalmazni fogja e szabályokat az általuk érintett esetekre, korlátozza magát az említett mérlegelési jogkör gyakorlásában, és főszabály szerint nem térhet el e szabályoktól anélkül, hogy ne tenné ki magát annak, hogy egyes esetekben az általános jogelveknek – mint az egyenlő bánásmód vagy a bizalomvédelem elvének – a megsértése címén felelősségre vonható legyen (2016. július 19-i Kotnik és társai ítélet, C-526/14, EU:C:2016:570, 40. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 83 Kétségtelen, mint azt a fellebbező is helyesen hangsúlyozza, hogy a Bizottság magatartási szabályok elfogadása révén nem tekinthet el az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdése által ráruházott mérlegelési jogkör gyakorlásától. Következésképpen a 2009. évi közlemény elfogadása nem mentesíti a Bizottságot azon kötelezettsége alól, hogy megvizsgálja azon kivételes sajátos körülményeket, amelyekre valamely tagállam egyedi esetben hivatkozik annak érdekében, hogy az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdésének közvetlen alkalmazását kérje (lásd ebben az értelemben: 2016. július 19-i Kotnik és társai ítélet, C-526/14, EU:C:2016:570, 41. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 84 A jelen ügyben ugyanakkor – mint azt a főtanácsnok is kiemelte az indítványának 60. pontjában – sem a fellebbező, sem pedig a Freistaat Sachsen nem állította, hogy a Németországi Szövetségi Köztársaság olyan sajátos körülményekre hivatkozott volna, amelyek igazolnák az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdésének a jelen ügy tényállására történő közvetlen alkalmazását.
- 85 Márpedig a jelen fellebbezés keretében nem vitatott, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 83–142. pontjában helyesen állapította meg, hogy a szóban forgó támogatás – mint az kitűnik a jelen ítélet 75. pontjából is – nem tartotta tiszteletben a 2009. évi közlemény 33. pontjában előírtaknak megfelelő arányossági követelményt, mindezt pedig azzal indokolta, hogy e támogatás összege meghaladja egy müncheni beruházás nettó költségei és egy lipcsei beruházás nettó költségei közötti azon különbséget, amely egyébként megfelel azon támogatási összegnek, amelynek kapcsán elismerték, hogy annak ösztönzőként való alkalmazása az említett közlemény 21., 22. és 25. pontja

alapján szükséges. Mint azt ugyanis a Törvényszék a megtámadott ítélet 118. és 145. pontjában kiemelte, az említett közlemény 29. pontja alapján „ahhoz, hogy a regionális támogatás arányos legyen, a támogatás összegét és intenzitását a beruházás támogatott régióban való megvalósulásához szükséges minimumra kell korlátozni”.

- 86 E feltételek mellett meg kell állapítani, hogy a Törvényszék helyesen értelmezte a 2009. évi közlemény 52. pontját, amikor a megtámadott ítélet 148. pontjában megállapította, hogy a Bizottság nem volt köteles mérlegelni e támogatásnak egyrészt a kedvező hatásait, amelyek e közlemény 11–36. pontja értelmében a támogatás ösztönző hatásának és arányosságának vizsgálata alapján tárhatók fel, másrészt pedig annak kedvezőtlen hatásait, amelyek pedig az említett közlemény 37–51. pontja szerint az e támogatás által az érintett piacon fennálló versenyre gyakorolt hatások értékelését foglalják magukban.
- 87 A 2009. évi közlemény 52. pontjának szövegéből kétségtávolúan az következik, hogy amennyiben a Bizottság megállapítja, hogy valamely támogatás „öztönzőként való” alkalmazása nem szükséges a beruházás érintett régióban történő megvalósulásához, mentesül a valamely nagyberuházási projekthez nyújtott regionális támogatás kedvező és kedvezőtlen hatásainak mérlegelése alól.
- 88 Ugyanakkor – mint az a jelen ítéletnek már a 85. pontjából is kitűnik, és mint azt a Törvényszék lényegében maga is kiemelte a megtámadott ítélet 108. és 128. pontjában, anélkül hogy azt a fellebbező a jelen fellebbezés keretében vitatná – a támogatás ösztönző hatásával kapcsolatos feltétel a jelen ügyben átfedésbe kerül a támogatás arányosságával kapcsolatos feltétellel, ezért pedig a szóban forgó támogatás azon összege, amellyel kapcsolatban úgy tekinthető, hogy eleget tesz az utóbbi feltételnek, pontosan megfelel az ösztönző hatás címén szükséges összegnek.
- 89 Végeredményben – mint azt a főtanácsnok is hangsúlyozta az indítványának 51. pontjában – az olyan támogatást, amelynek összege meghaladja az ahhoz szükséges mértéket, hogy valamely beruházást a támogatott régióban valósítsanak meg, nem lehet önmagában azzal az indokkal összeegyeztethetőnek nyilvánítani, hogy az nem gyakorol kedvezőtlen hatásokat a versenyre.
- 90 Következésképpen, miután megállapította, hogy a szóban forgó támogatás nem tartotta tiszteletben a 2009. évi közlemény 33. pontjában előírtaknak megfelelő arányossági követelményt, a Törvényszék a megtámadott ítélet 146. pontjában helyesen vezette le ebből, hogy a Bizottság annak vizsgálata keretében, hogy a szóban forgó támogatás az e közleményben meghatározott feltételekre tekintettel összeegyeztethető-e, az említett közlemény 52. pontja értelmében vélelmezhetette, hogy e támogatás a verseny torzulását eredményezi az érintett piacon.
- 91 A fentiekből következik, hogy ugyanezen indokok alapján a Bizottság a szóban forgó támogatás összeegyeztethetőségének ugyanezen feltételekre tekintettel történő értékelése szempontjából nem volt köteles arra sem, hogy meghatározza az érintett piacot. A Törvényszék tehát nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor a megtámadott ítélet 149. pontjában úgy ítélte meg, hogy a Bizottság ezen értékelés szempontjából nem volt köteles meghatározni, hogy a fellebbező e piacon milyen helyzetben van.
- 92 Pontosítani kell, hogy ellentétben azzal, amit a fellebbező sugall, az eddigiekből egyáltalán nem következik, hogy a Bizottság ezáltal mentesülne azon kötelezettsége alól, hogy valamely intézkedésnek az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásként minősítése érdekében bizonyítsa, hogy ez az intézkedés megfelel az e rendelkezésben meghatározott összes feltételnek, így többek között annak, hogy az intézkedés torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget (lásd többek között: 2016. december 21-i Bizottság kontra World Duty Free Group és társai ítélet, C-20/15 P és C-21/15 P, EU:C:2016:981, 53. pont).
- 93 Emlékeztetni kell ugyanis arra, hogy valamely nemzeti intézkedés összeegyeztethetőségének az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdése alapján történő vizsgálata mindenképp megköveteli, hogy ez az intézkedés az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett „állami támogatásnak” minősüljön.

- 94 A fentiekből következik, hogy a Bizottság ahhoz, hogy megállapítsa az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett „állami támogatás” fennállását, továbbra is köteles megvizsgálni, hogy a szóban forgó intézkedés torzíthatja-e a versenyt, megjelölve a határozatában a támogatások előre látható hatásaira utaló összes releváns tényezőt (2009. április 30-i Bizottság kontra Olaszország és Wam ítélet, C-494/06 P, EU:C:2009:272, 57. pont).
- 95 Ugyanakkor emlékeztetni kell arra, hogy a fellebbező – mint azt a jelen ítélet 70. pontja is kiemelte – sem a jelen jogalap alátámasztása, sem pedig egyébként a második fellebbezési jogalapjának alátámasztása érdekében nem hivatkozik egyetlen olyan érvre sem, amely az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének megsértésén alapulna.
- 96 Következésképpen az első jogalap első három részét mint megalapozatlanokat el kell utasítani.

Az első jogalap negyedik részéről

– A felek érvei

- 97 Az első jogalap negyedik részében a fellebbező azt állítja, hogy a Törvényszék elferdítette a tényállást és a bizonyítékokat, amikor megállapította, hogy 17 millió euró összegű támogatás elegendő lett volna ahhoz, hogy a beruházásról szóló döntés meghozatalát eredményezze. Ilyen összegű támogatást ugyanis a fellebbező döntéshozatali folyamata keretében nem helyeztek kilátásba, mivel a beruházás helyének megválasztásával kapcsolatos döntést a hozzávetőleg 50 millió euró összegű támogatás odaítélése folytán hozták meg.
- 98 A Bizottság azt állítja, hogy az első jogalap negyedik része elfogadhatatlan, mindenesetre pedig megalapozatlan.

– A Bíróság álláspontja

- 99 Emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a fellebbezőnek az EUMSZ 256. cikk, az Európai Unió Bírósága alapokmánya 58. cikkének első bekezdése és a Bíróság eljárási szabályzata 168. cikke (1) bekezdésének d) pontja alapján pontosan meg kell jelölnie a Törvényszék által elferdített bizonyítékokat, és bizonyítania kell azokat az elemzési hibákat, amelyek a Törvényszéket az értékelése során ezen elferdítéshez vezették. Ezenkívül az elferdítésnek nyilvánvalóan ki kell tűnnie az iratanyagból, anélkül hogy szükséges lenne lefolytatni a tényállás és a bizonyítékok újabb értékelését (lásd többek között: 2018. november 6-i Scuola Elementare Maria Montessori kontra Bizottság, Bizottság kontra Scuola Elementare Maria Montessori és Bizottság kontra Ferracci ítélet, C-622/16 P–C-624/16 P, EU:C:2018:873, 86. pont).
- 100 Márpedig a jelen ügyben meg kell állapítani, hogy a fellebbező a Törvényszékkal szemben annak kifogásolására szorítkozik, hogy a Törvényszék elferdítette a tényállást és a bizonyítékokat, amikor megállapította, hogy 17 millió összegű támogatás elegendő lett volna ahhoz, hogy a szóban forgó beruházás megvalósítására ösztönözzön, ezzel együtt azonban a fellebbező a jelen ítélet 71. pontjában felidézett követelmények megsértésével nem jelöli meg a megtámadott ítélet indokolásának vitatott pontjait, és nem fejt ki azokat az indokokat sem, amelyek alapján a Törvényszék e tekintetben olyan megállapításokat tett volna, amelyek nyilvánvalóan ellentétben állnak az iratanyaggal, vagy ezen iratoknak olyan tartalmat tulajdonított volna, amellyel azok nyilvánvalóan nem rendelkeznek.
- 101 A fentiekből következően a fellebbező annak leple alatt, hogy a Törvényszékkal szemben elferdítést kifogásol, valójában azt kívánja elérni, hogy a Bíróság újból értékelje a tényállást és a bizonyítékokat annak érdekében, hogy a Törvényszék által kialakított értékelést a saját értékelésével helyettesítse, ami a fellebbezés keretében kívül esik a Bíróság hatáskörén.

- 102 Ezért az első jogalap negyedik részét mint elfogadhatatlant el kell utasítani.
- 103 Az eddigiek összességéből következik, hogy az első jogalapot mint részben elfogadhatatlant, részben pedig megalapozatlant el kell utasítani.

A második jogalapról

A felek érvei

- 104 Két részből álló második jogalapjában a fellebbező azt kifogásolja, hogy a Törvényszék több szempontból is tévesen alkalmazta a jogot, amikor a megtámadott ítélet 165–181. pontjában úgy ítélte meg, hogy a Bizottság a szóban forgó támogatást helyesen korlátozta olyan összegre, amely alacsonyabb a 800/2008 rendelet 6. cikkének (2) bekezdésében meghatározott egyedi bejelentési értékhatárnál.
- 105 A második jogalap első részében a fellebbező azt állítja, hogy a Törvényszék ezáltal a megtámadott ítéletben megsértette az EUMSZ 288. cikket, valamint e rendelet 3. cikkét és 13. cikkének (1) bekezdését.
- 106 Ami először is az EUMSZ 288. cikk megsértését illeti, a fellebbező azt kifogásolja, hogy a Törvényszék lehetővé tette a Bizottságnak, hogy a vitatott határozat elfogadásával eltérjen a 800/2008 rendeletről azáltal, hogy a szóban forgó támogatás e rendelet 13. cikkének (1) bekezdéséből eredő összeegyeztethetőségét nyilvánítását egyszerű vélelemmé fokozza le.
- 107 A fellebbező azt állítja, hogy jóllehet a Bizottság hatáskörrel rendelkezik arra, hogy valamely bejelentett támogatást a belső piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánítson, amennyiben e támogatás összege meghaladja a 800/2008 rendelet 6. cikkének (2) bekezdésében meghatározott egyedi bejelentési értékhatárt, a jogforrási hierarchia tiszteletben tartása ezzel szemben kizárja, hogy ez az intézmény összeegyeztethetetlennek nyilváníthassa az ilyen támogatás azon részét, amely nem haladja meg ezt az értékhatárt. E tekintetben a Törvényszék figyelmen kívül hagyta azt, hogy a Bizottság e rendelet elfogadásával a tagállamokra ruházta azt a hatáskört, hogy az említett értékhatárt meg nem haladó összegű támogatások összeegyeztethetőségét értékeljék.
- 108 A 800/2008 rendelet ugyanis a regionális támogatások kedvező és kedvezőtlen hatásainak, különösen azon esetleges versenytorzulásoknak az átfogó értékelésén alapul, amelyeket e támogatások előidéznek. Ezt az átfogó értékelést e rendelet 6. cikkének (2) bekezdése olyan értékhatár rögzítésében juttatja kifejezésre, amelyen belül a regionális fejlesztés és a kohézió célkitűzése felülkerekedik az esetleges versenytorzulásokon. Az említett rendelet így kötelező erővel tisztázta a regionális támogatások kedvező és kedvezőtlen hatásai között az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdésének c) pontja által megkövetelt mérlegelést.
- 109 A fentiekből következik, hogy a 800/2008 rendelet a támogatható vállalkozásoknak jogot biztosít ahhoz, hogy az e rendelettel összhangban nyújtott támogatásokat a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekintsék. Így az említett rendelet biztosítja a tagállamoknak azt a lehetőséget, hogy vagy bejelentsék az e rendeletben előírt egyedi bejelentési értékhatárt meghaladó összegű támogatást, vagy pedig ilyen bejelentés nyújtsanak az ezen értékhatárt meg nem haladó támogatást. Márpedig a Törvényszék által a megtámadott ítéletben kialakított megközelítés azt eredményezné, hogy az említett határértéket meghaladó támogatást bejelentő tagállamot megfosztaná a 800/2008 rendeletben előírt csoportmentesség előnyétől azáltal, hogy az ilyen támogatást a Bizottság értékelésének körébe utalná. Az ilyen eredmény ellentétes lenne a 2009. évi közlemény 56. pontjához fűzött lábjegyzetben szereplő azon utalással, amely szerint egyedi bejelentési értékhatáron belül mindig lehet támogatást nyújtani.

- 110 Ezt az értelmezést megerősíti a 659/1999 rendelet 7. cikkének (2) és (3) bekezdése, amelyek az érintett tagállamnak lehetőséget biztosítanak arra, hogy a hivatalos vizsgálati eljárás során módosítsa a bejelentett intézkedést. A tagállam tehát nem kényszeríthető arra, hogy elálljon a bejelentésétől ahhoz, hogy engedélyezett legyen számára a 800/2008 rendelet 6. cikkének (2) bekezdésében meghatározott egyedi bejelentési határértéket meg nem haladó támogatás nyújtása. Ez utóbbi rendelet (7) preambulumbekzdése is az egyedi bejelentési eljárás és a csoportmentesség közötti kölcsönös függőségen alapul, hiszen e preambulumbekzdés szerint az egyedi bejelentési eljárás keretében a Bizottság köteles az említett rendeletben meghatározott feltételek alapján értékelni a támogatásokat.
- 111 Ezt az érvelést megerősíti a támogatási programokra vonatkozó ítélkezési gyakorlat is, ahogyan az különösen a 2002. március 6-i Diputación Foral de Álava és társai kontra Bizottság ítéletből (T-127/99, T-129/99 és T-148/99, EU:T:2002:59, 228. és 229. pont) következik, amelyben a Törvényszék megállapította, hogy az olyan egyedi támogatást, amelyet nem teljesen fed le az érintett általános támogatási programot jóváhagyó határozat, a Bizottság csak annyiban ellenőrizheti, amennyiben a nyújtott szubvenció meghaladja az e határozatban rögzített felső határt.
- 112 Ami másodsor a 800/2008 rendelet 3. cikkének és 13. cikke (1) bekezdésének a megsértését illeti, a fellebbező azt állítja, hogy e rendelkezésekből kitűnik, hogy a belső piaccal összeegyeztethető az olyan támogatás, amelynek összege nem haladja meg az egyedi bejelentési értékhatárt, és amely megfelel az e rendeletben meghatározott feltételeknek. Az ilyen támogatást tehát a 659/1999 rendelet 1. cikkének b) pontja értelmében vett létező támogatásnak kell tekinteni, következésképpen pedig nem kell az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése alapján bejelenteni a Bizottságnak.
- 113 A második jogalap második részében a fellebbező azt állítja, hogy a megtámadott ítélet sérti a hátrányos megkülönböztetés tilalmát, mivel a fellebbező versenytársai az IZG értelmében igény tarthatnak olyan támogatás nyújtására, amely nem haladja meg a 800/2008 rendelet 6. cikkének (2) bekezdésében előírt egyedi bejelentési értékhatárt.
- 114 A Bizottság úgy véli, hogy a második jogalap elfogadhatatlan azzal az indokkal, hogy új jogalapról van szó. Mindenesetre e jogalap megalapozatlan.

A Bíróság álláspontja

- 115 Második jogalapjában a fellebbező lényegében azt kifogásolja, hogy a Törvényszék az EUMSZ 288. cikk megsértésével figyelmen kívül hagyta a tagállamok hatáskörét, továbbá megsértette a 800/2008 rendelet 3. cikkét és 13. cikkének (1) bekezdését, valamint a hátrányos megkülönböztetés tilalmát, amikor a megtámadott ítélet 165–181. pontjában azt állapította meg, hogy a Bizottság jogosult volt a szóban forgó támogatás belső piaccal való összeegyeztethetlenségét megállapítani e támogatás összegének azon része vonatkozásában, amely nem éri el a nagyberuházási projektekhez nyújtott regionális támogatások vonatkozásában e rendelet 6. cikkének (2) bekezdésében előírt egyedi bejelentési értékhatárt.
- 116 E jogalap keretében a fellebbező így azt kívánja előadni, hogy a megtámadott ítélet tévesen alkalmazza a jogot, amennyiben a szóban forgó támogatás azon része összeegyeztethetőségének vizsgálatára irányul, amely meghaladja e támogatáson belül azt az összeget, amely a 2009. évi közlemény 33. pontjában előírtaknak megfelelő arányossági követelménnyel összhangban lévők tekinthető, vagyis a 17 millió eurót, és amely rész az említett egyedi bejelentési értékhatárig terjed, amely a jelen ügyben a felek által nem vitatott módon 22,5 millió eurót tesz ki.
- 117 A második jogalap elfogadhatóságát illetően meg kell jegyezni, hogy – mint azt a Bizottság is kiemeli – a fellebbező a Törvényszék előtti keresetének alátámasztása érdekében kétségkívül nem hivatkozott kifejezetten az EUMSZ 288. cikk, valamint a 800/2008 rendelet 3. cikkének és 13. cikke (1) bekezdésének a megsértésére.

- 118 Ettől függetlenül az első fokon előterjesztett keresetlevélből világosan kitűnik, hogy a fellebbező a Törvényszék előtti keresetében – mint az kitűnik a megtámadott ítélet 162. és 163. pontjából is – a másodlagosan felhozott azon harmadik jogalapjával, amely „a támogatás összegének a bejelentési kötelezettség alól mentesített összegnél alacsonyabb összegre történő korlátozásá[n]” alapult, azt kifogásolta a Bizottsággal szemben, hogy figyelmen kívül hagyta „a 800/2008 rendeletet”. A fellebbező e tekintetben azt állította, hogy bejelentés esetén a támogatást mindig összeegyeztethetőnek kell tekinteni a bejelentési kötelezettséget keletkeztető, e rendeletben előírt határértéken belül, vagyis a tagállamnak szükségképpen rendelkeznie kell azzal a lehetőséggel, hogy e határértékig támogatást nyújtson.
- 119 Ezenkívül a keresetlevél kifejezett megfogalmazása értelmében a fellebbező azt állította a Törvényszék előtt, hogy a Bizottság azáltal, hogy a támogatás összegét a bejelentési kötelezettséget keletkeztető határértéknél alacsonyabb összegre, vagyis 17 millió euróra korlátozta, megsértette a Németországi Szövetségi Köztársaság hatásköreit, ami egyébként „jogsértő módon hátrányos megkülönböztetést [...] eredményez a támogatások azon egyéb kedvezményezettjeihez képest, amelyek az IZG értelmében 22,5 millió euró összegű olyan támogatásokhoz juthattak, amelyek mentesülnek a bejelentési kötelezettség alól”.
- 120 E feltételek mellett nem állapítható meg, hogy a fellebbező a jelen fellebbezési jogalappal új jogalapot hozna fel, megsértve ezzel a jelen ítélet 69. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlatot.
- 121 Ebből következik, hogy a második jogalap elfogadható.
- 122 E jogalap megalapozottságát illetően ki kell emelni, hogy e jogalap azon a kettős előfeltevésen alapul, amely szerint a Bizottság a 800/2008 rendelet elfogadásával először is a tagállamokra ruházta az olyan állami támogatások belső piaccal való összeegyeztethetőségének értékelésével kapcsolatos hatáskört, amelyek összege nem haladja meg az e rendelet 6. cikkének (2) bekezdésében előírt egyedi bejelentési értékhatárt, másodsor pedig kinyilvánította, hogy az ilyen támogatások e rendelet 3. cikke és 13. cikkének (1) bekezdése értelmében összeegyeztethetők a belső piaccal, amennyiben megfelelnek az e rendeletben meghatározott összes feltételnek, ezáltal pedig e támogatások a 659/1999 rendelet 1. cikkének b) pontja értelmében vett „létező támogatásokként” vannak engedélyezve.
- 123 A fellebbező szerint a fentiekből az következik, hogy amennyiben valamely támogatás meghaladja ezt az egyedi bejelentési értékhatárt, a Bizottság az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése alapján tett egyedi bejelentés vizsgálata keretében az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdése alapján kizárólag arra rendelkezik hatáskörrel, hogy e támogatás azon részének összeegyeztethetőségét értékelje, amely meghaladja az említett határértéket. A Bizottság ezzel szemben nem teheti meg, hogy az e rendelkezés alapján elfogadott végleges határozatában összeegyeztethetetlennek nyilvánítja e támogatás összegének azon részét, amely alatta marad e határértéknek, mivel az ilyen határozat nem térhet el a 800/2008 rendelet 3. cikkétől és 13. cikkének (1) bekezdésétől, anélkül hogy megsértené az EUMSZ 288. cikket.
- 124 Ugyanakkor meg kell állapítani, hogy téves az a kettős előfeltevés, amelyen ez az érvelés alapul, mivel egyszerre hagyja figyelmen kívül az állami támogatásoknak az EUM-Szerződés által kialakított ellenőrzési rendszerét és a 800/2008 rendelet alkalmazási területét.
- 125 Ami ezen előfeltevések közül az elsőt illeti, amely az állami támogatások ellenőrzésének területén a Bizottságot és a tagállamokat megillető hatáskörökre vonatkozik, emlékeztetni kell arra, hogy – mint azt a Törvényszék is jelezte a megtámadott ítélet 165. pontjában – az EUM-Szerződés által kialakított ellenőrzési rendszer keretében a tagállamok kötelesek arra, hogy egyrészt bejelentsenek a Bizottságnak minden olyan intézkedést, amely az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett támogatás bevezetésére vagy módosítására irányul, másrészt pedig az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése alapján mindaddig ne hajtsák végre az ilyen intézkedést, amíg a Bizottság az említett intézkedést illetően nem hozott végleges határozatot (lásd többek között: 2019. március 5-i Eesti Pagar ítélet, C-349/17, EU:C:2019:172, 56. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 126 A bármely új támogatás bejelentésére vonatkozóan az érintett tagállamot terhelő kötelezettséget a 659/1999/EK tanácsi rendelet 2. cikke fejt ki (2016. július 21-i Dilly's Wellnesshotel ítélet, C-493/14, EU:C:2016:577, 32. pont).
- 127 Ugyanakkor, mint azt a Törvényszék is megállapította a megtámadott ítélet 167–169. pontjában, a Tanács az EUMSZ 109. cikk értelmében megfelelő rendeleteket alkothat az EUMSZ 107. és EUMSZ 108. cikk alkalmazására, és meghatározhatja különösen az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésének alkalmazási feltételeit, valamint az ez utóbbi rendelkezés szerinti eljárás alól mentesülő támogatások fajtáit. Egyébiránt az EUMSZ 108. cikk (4) bekezdése szerint a Bizottság rendeleteket fogadhat el az állami támogatások azon csoportjaira vonatkozóan, amelyeket a Tanács az EUMSZ 109. cikknek megfelelően az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésében említett eljárás alól mentesíthetőnek ítélt. Így az EK-Szerződés 94. cikke (később EK 89. cikk, jelenleg EUMSZ 109. cikk) alapján fogadták el az [EUMSZ 107. cikknek és az EUMSZ 108. cikknek] a horizontális állami támogatások bizonyos fajtáira történő alkalmazásáról szóló, 1998. május 7-i 994/98/EK tanácsi rendeletet (HL 1998. L 142., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 1. kötet, 312. o.), amelynek alapján utóbb elfogadták a 800/2008 rendeletet (lásd többek között: 2019. március 5-i Eesti Pagar ítélet, C-349/17, EU:C:2019:172, 57. és 58. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 128 Ebből következik, hogy – mint azt a Törvényszék is felidézte a megtámadott ítélet 170. pontjában – az új támogatás bevezetésére vagy módosítására irányuló valamennyi intézkedés előzetes bejelentésére irányuló, a tagállamokat a Szerződések értelmében terhelő kötelezettség ellenére, amely kötelezettség az állami támogatások területén bevezetett ellenőrzési rendszer egyik alapvető eleme, amennyiben a tagállam által elfogadott támogatási intézkedés megfelel a 800/2008 rendeletben előírt releváns feltételeknek, e tagállam hivatkozhat arra, hogy mentesül az e rendelet 3. cikkében előírt, őt terhelő bejelentési kötelezettség alól. Ezzel szemben az említett rendelet (7) preambulumbekkezdéséből kitűnik, hogy az ugyanezen rendelet hatálya alá nem tartozó állami támogatások továbbra is az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése szerinti bejelentési kötelezettség alá tartoznak (lásd többek között: 2019. március 5-i Eesti Pagar ítélet, C-349/17, EU:C:2019:172, 59. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 129 A jelen ügyben nem vitatott, hogy a szóban forgó támogatás meghaladja a 800/2008 rendelet 6. cikkének (2) bekezdésében előírt releváns egyedi bejelentési értékhatárt, következésképpen pedig az ilyen támogatás, amely nem tartozik e rendelet hatálya alá, önmagában ezen indok alapján ki van zárva az egyedi bejelentési kötelezettség vonatkozásában az említett rendeletnek többek között a 3. cikkében és 13. cikkének (1) bekezdésében biztosított mentesség alól (lásd analógia útján: 2011. július 21-i Freistaat Sachsen és Land Sachsen-Anhalt kontra Bizottság ítélet, C-459/10 P, nem tették közzé, EU:C:2011:515, 30. pont).
- 130 Következésképpen az érintett tagállam a jelen ügyben az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése alapján köteles volt e támogatást egyedileg bejelenteni a Bizottságnak, amely bejelentéssel kapcsolatban egyébként nem vitatott, hogy annak a Németországi Szövetségi Köztársaság eleget tett.
- 131 E rendelkezés értelmében az említett támogatást tehát mindaddig nem lehetett végrehajtani, amíg a Bizottság a 659/1999 rendelet 7. cikke alapján azzal kapcsolatban végleges határozatot nem hozott.
- 132 Annak értékelését illetően, hogy az ilyen támogatás az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdése alapján összeegyeztethető-e a belső piaccal, emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az ilyen értékelés – mint azt a jelen ítéletnek már a 79. pontja is megállapította – az uniós bíróságok ellenőrzése alatt eljáró Bizottság kizárólagos hatáskörébe tartozik.
- 133 A felperes állításával ellentétben a Bizottság a 800/2008 rendelet elfogadásával e hatáskört nem ruházta át a tagállamokra az e rendelettel érintett azon támogatások vonatkozásában, amelyek összege nem haladja meg az e rendelet 6. cikkének (2) bekezdésében előírt egyedi bejelentési értékhatárt.

- 134 Egyrészt ugyanis, mint azt a főtanácsnok az indítványának 100. pontjában kiemelte, mivel e hatáskört az Unió elsődleges joga az EUMSZ 107. cikkben és az EUMSZ 108. cikkben kizárólagos jelleggel biztosította a Bizottságnak, a Bizottság attól valamely rendelet elfogadásával nem térhet el, még a támogatások valamely meghatározott kategóriája esetében sem.
- 135 Másrészt meg kell jegyezni, hogy a Bizottság a 800/2008 rendelettel lényegében arra szorítkozott, hogy *ex ante* gyakorolja az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdése által ráruházott hatásköröket minden olyan támogatás vonatkozásában, amely megfelel az e rendeletben előírt kritériumoknak (lásd ebben az értelemben: 2019. március 5-i Eesti Pagar ítélet, C-349/17, EU:C:2019:172, 65. pont).
- 136 Ennek érdekében a 800/2008 rendelet – mint az kitűnik annak (2)–(4) preambulumbekzdéséből – olyan általános összeegyeztethetőségi kritériumokat határoz meg, amelyeket a Bizottság által az EUMSZ 107. cikk és az EUMSZ 108. cikk alkalmazása keretében szerzett tapasztalatok alapján dolgoztak ki. Amennyiben e kritériumok teljesülnek, a szóban forgó támogatás e rendeletnek többek között a 3. cikke és 13. cikkének (1) bekezdése alapján az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdése értelmében véve összeegyeztethető a belső piaccal, és mentesül az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésében előírt bejelentési kötelezettség alól.
- 137 Ugyanakkor, ha valamely tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságához a 800/2008 rendelet alapján támogatás iránti kérelmet nyújtanak be, egyedül e nemzeti hatóság fogja a hozzá benyújtott információkra figyelemmel megvizsgálni, hogy a kért támogatás megfelel-e az említett rendeletben előírt összes releváns feltételnek (lásd ebben az értelemben: 2019. március 5-i Eesti Pagar ítélet, C-349/17, EU:C:2019:172, 66. és 93. pont).
- 138 Márpedig, mint azt a Bíróság már megállapította, a tagállam csak akkor mentesül az őt terhelő bejelentési kötelezettség alól, ha az e tagállam által elfogadott támogatási intézkedés ténylegesen megfelel a 800/2008 rendeletben előírt összes releváns feltételeknek. Ezzel szemben, amennyiben úgy nyújtottak e rendelet alapján támogatást, hogy nem teljesült az e rendelet szerinti támogatásban való részesüléshez előírt összes feltétel, a támogatást a bejelentési kötelezettség megsértésével nyújtották, és azt jogellenesnek kell tekinteni (2019. március 5-i Eesti Pagar ítélet, C-349/17, EU:C:2019:172, 99. pont).
- 139 Ilyen helyzetben a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint mind a nemzeti bíróságoknak, mind a tagállamok közigazgatási szerveinek biztosítaniuk kell, hogy az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése utolsó mondatának megsértéséből eredő valamennyi következményt megállapítsák, különösen a végrehajtásra vonatkozó jogi aktusok érvényességét és az e rendelkezés megsértésével nyújtott támogatások visszatéríttetését illetően (lásd ebben az értelemben: 2019. március 5-i Eesti Pagar ítélet, C-349/17, EU:C:2019:172, 89–92., 100. és 130. pont).
- 140 Másfelől a 659/1999 rendelet 10. cikkének (1) bekezdése értelmében a Bizottság feladata, hogy akár a saját kezdeményezésére, akár pedig valamely érintett fél által benyújtott panasz keretében az EUMSZ 107. cikkre és az EUMSZ 108. cikkre tekintettel megvizsgálja a 800/2008 rendelet megsértésével nyújtott ilyen támogatást (lásd ebben az értelemben: 2019. március 5-i Eesti Pagar ítélet, C-349/17, EU:C:2019:172, 114. pont).
- 141 Ugyanis, jóllehet a Bizottság elfogadhat a támogatásokra vonatkozó csoportmentességi rendeleteket az állami támogatásokra vonatkozó versenyszabályok hatékony felügyeletének biztosítása céljából és az igazgatás egyszerűsítése végett, az ilyen rendeletek semmiben nem korlátozhatják a Bizottság e területen gyakorolt ellenőrzési jogkörét (lásd ebben az értelemben: 2016. július 21-i Dilly's Wellnesshotel ítélet, C-493/14, EU:C:2016:577, 38. pont; 2019. március 5-i Eesti Pagar ítélet, C-349/17, EU:C:2019:172, 60. pont).

- 142 A fentiekből következik, hogy a Bizottság a 800/2008 rendelet elfogadásával nem ruházott semmilyen végleges határozathozatali jogkört a nemzeti hatóságokra a bejelentési kötelezettség alóli mentesség terjedelmét, következésképpen pedig az e rendeletben meghatározott feltételek azon értékelését illetően, amelytől az ilyen mentesség függ. Az említett hatóságok e tekintetben ugyanazon a szinten helyezkednek el, mint a támogatások potenciális kedvezményezettjei, és meg kell bizonyosodniuk arról, hogy határozataik megfelelnek az említett rendeletnek (lásd ebben az értelemben: 2019. március 5-i Eesti Pagar ítélet, C-349/17, EU:C:2019:172, 101. és 102. pont).
- 143 Következésképpen, ha valamely nemzeti hatóság a 800/2008 rendeletet tévesen alkalmazva nyújt támogatást, ezt mind e rendelet rendelkezéseinek, mind pedig az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésének a megsértésével teszi (2019. március 5-i Eesti Pagar ítélet, C-349/17, EU:C:2019:172, 103. pont).
- 144 A Törvényszék tehát nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor a megtámadott ítélet 177. pontjában megállapította, hogy ha valamely tagállam úgy ítéli meg, hogy valamely támogatás megfelel a 800/2008 rendeletben meghatározott feltételeknek, legfeljebb vélelmezhető e támogatás belső piaccal való összeegyeztethetősége. A jelen ítélet 139. és 140. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlat szerint ugyanis az ilyen támogatás említett feltételeknek való megfelelése kétségbe vonható mind a nemzeti bíróságok és a nemzeti hatóságok, mind pedig a Bizottság előtt.
- 145 E tekintetben másfelől emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint kizárt, hogy a 800/2008 rendelet alapján tévesen odaítélt valamely támogatás kedvezményezettje részéről jogos bizalom keletkezzen e támogatás szabályszerűségét illetően. Figyelembe véve ugyanis a Bizottság által az állami támogatások felett az EUMSZ 108. cikk alapján gyakorolt ellenőrzés kötelező jellegét, a támogatás kedvezményezett vállalkozásai főszabály szerint csak akkor bízhatnak jogosan a támogatás szabályszerűségében, ha azt az e cikkben előírt eljárás betartásával nyújtották (lásd ebben az értelemben: 2019. március 5-i Eesti Pagar ítélet, C-349/17, EU:C:2019:172, 98. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 146 A fentiekből következik, hogy a 800/2008 rendelet nem érinti a Bizottság azon kizárólagos hatáskörét, hogy az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdése alapján értékelje az e rendelet alapján nyújtott támogatás összeegyeztethetőségét. Továbbra is csak a Bizottság jogosult tehát arra, hogy az ilyen támogatást e rendelkezés értelmében a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánítsa, függetlenül attól, hogy e támogatás összege meghaladja-e az említett rendelet 6. cikkének (2) bekezdésében előírt egyedi bejelentési értékhatárt, vagy sem.
- 147 Ami a jelen ítélet 122. pontjában említett előfeltevések közül a másodikat, vagyis a 800/2008 rendelet alkalmazási területére vonatkozó előfeltevést illeti, amely szerint e rendelet elfogadásával a Bizottság kinyilvánította, hogy azok az állami támogatások, amelyeknek az összege nem haladja meg az említett rendelet 6. cikkének (2) bekezdésében előírt egyedi bejelentési értékhatárt, összeegyeztethetők a belső piaccal, amennyiben megfelelnek az ugyanezen rendeletben meghatározott összes feltételnek, ezáltal pedig e támogatások a 659/1999 rendelet 1. cikkének b) pontja értelmében vett „létező támogatásokként” vannak engedélyezve, emlékeztetni kell arra, hogy a 800/2008 rendelet 3. cikke és 13. cikkének (1) bekezdése kétségkívül akként rendelkezik, hogy az e rendeletben meghatározott feltételeknek megfelelő támogatások az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdése értelmében „összeegyeztethetők” a belső piaccal.
- 148 A fentiekből azonban a fellebbező állításával ellentétben nem következik, hogy az ilyen támogatást a 659/1999 rendelet 1. cikke b) pontjának ii. alpontja értelmében vett „létező támogatásként” „engedélyezett” támogatásnak kellene tekinteni. E rendelkezés értelmében ugyanis ahhoz, hogy valamely támogatási programot vagy egyedi támogatást ilyennek lehessen minősíteni, azt „a Bizottság[nek] vagy a Tanács[nek]” kell engedélyeznie.

- 149 Márpedig a valamely tagállam által a 800/2008 rendelet alapján nyújtott támogatást nem lehet olyanak tekinteni, mint amelyet a Bizottság engedélyezett. Mint az ugyanis kitűnik a jelen ítélet 137–142. pontjából, a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságok vizsgálják meg azt, hogy az e rendelet alapján nyújtott valamely támogatás konkrét esetben megfelel-e az e rendeletben meghatározott feltételeknek, anélkül azonban, hogy saját maguk hatáskörrel rendelkezzenek arra, hogy e támogatás belső piaccal való összeegyeztethetőségének értékelését illetően végleges határozatot hozzanak.
- 150 Másfelől magát a jellegét tekintve a 800/2008 rendelet sem folytat le ilyen konkrét értékelést arra vonatkozóan, hogy meghatározott támogatási program vagy adott egyedi támogatás az e rendeletben meghatározott feltételekre tekintettel összeegyeztethető-e, mivel az ilyen rendelet arra szorítkozik, hogy – mint azt a jelen ítélet 136. pontja is jelezte – a Bizottság által az EUMSZ 107. cikk és az EUMSZ 108. cikk alkalmazása keretében szerzett tapasztalatok alapján általános összeegyeztethetőségi kritériumokat dolgozzon ki a támogatások bizonyos kategóriái vonatkozásában.
- 151 Következésképpen, amikor valamely tagállam úgy ítéli meg, hogy egy támogatás megfelel a 800/2008 rendeletben meghatározott feltételeknek, e támogatás nem tekinthető úgy, mint amelyet a Bizottság önmagában e ténynél fogva a belső piaccal összeegyeztethető támogatásként engedélyezett (lásd ebben az értelemben: 2016. július 21-i Dilly's Wellnesshotel ítélet, C-493/14, EU:C:2016:577, 50. pont).
- 152 Ilyen engedélyezésnek csak a Bizottság által az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdése alapján elfogadott határozat minősülhet, mint többek között a 659/1999 rendelet 7. cikkének (3) bekezdése alapján hozott azon határozat, amely e támogatás konkrét értékelését folytatja le.
- 153 A fentiekből következik, mint azt a Törvényszék a megtámadott ítélet 176., 179. és 180. pontjában – helyesen – lényegében megállapította, hogy a valamely tagállam által a 800/2008 rendelet alapján nyújtott támogatást önmagában amiatt, hogy megfelel az e rendeletben meghatározott összes feltételnek, nem lehet a Bizottság által engedélyezett létező támogatásnak tekinteni.
- 154 Következésképpen – és még erősebb indokok alapján – önmagában az, hogy valamely támogatás összege eléri a 800/2008 rendelet 6. cikkének (2) bekezdésében előírt egyedi bejelentési értékhatárt, a fellebbező állításával ellentétben semmilyen módon nem biztosíthat jogot egy ilyen összegű támogatáshoz.
- 155 Egyrészt ugyanis azon kívül, hogy az ilyen támogatást – tekintettel a 800/2008 rendelet alkalmazási területére – semmi esetre sem lehet a Bizottság által engedélyezett létező támogatásnak tekinteni, az a feltétel, amely szerint a támogatás összege nem haladhatja meg ezt az értékhatárt, jöllehet egyikét képezi azon feltételeknek, amelyeket tiszteletben kell tartani ahhoz, hogy valamely támogatás e rendelet 3. cikke és 13. cikkének (1) bekezdése alapján mentesüljön a bejelentés alól és összeegyeztethető legyen a belső piaccal, tisztán eljárási jellegű abban az értelemben, hogy az a támogatási összeg, amelynek az említett értékhatár megfelel, semmiképp nem tükrözi a Bizottság által valamely támogatás belső piaccal való összeegyeztethetősége vonatkozásában az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdése alapján lefolytatott értékelést, különösen az ilyen támogatás szükségességét illetően.
- 156 A 800/2008 rendelet 6. cikkének (2) bekezdésében előírt egyedi bejelentési értékhatár ugyanis azon a maximális támogatási összegen alapuló matematikai számításból ered, amelyet valamely, 100 millió euró elszámolható költséggel rendelkező beruházás igénybe vehet a jóváhagyott regionális támogatási térképben a nagyvállalkozásokra vonatkozó, a támogatás nyújtásának napján alkalmazandó rendes támogatási határérték alapján, amely a jelen ügyben a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó nemzeti regionális támogatásokról szóló iránymutatás alapján a lipcsei régiót illetően 30%-ot elérő maximális intenzitásnak felelt meg (lásd: Iránymutatások a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó nemzeti regionális támogatásról – Vonatkozó nemzeti regionális állami támogatási térkép: Németország [HL 2006. C 295., 6. o.]).

- 157 Másrészt, a beruházási célra nyújtott valamely regionális támogatásnak ahhoz, hogy a 800/2008 rendelet 3. cikke és 13. cikkének (1) bekezdése alapján összeegyeztethető legyen a belső piaccal, meg kell felelnie az e rendeletben meghatározott összes érdemi feltételnek, különösen a támogatás ösztönző hatására vonatkozó, e rendelet 8. cikke (3) bekezdésének e) pontjában meghatározott feltételnek, amely rendelkezés kimondja, hogy a nagyvállalkozásoknak e rendelet alapján nyújtott támogatásokat akkor kell ösztönző hatásúnak tekinteni, ha a tagállam az adott egyedi támogatás odaitélését megelőzően ellenőrizte, hogy a kedvezményezett által összeállított dokumentáció alátámasztja, hogy a támogatások hiányában nem került volna sor a projekt végrehajtására az érintett támogatott térségben.
- 158 A fentiekből következik, hogy az olyan támogatást, amelynek összege nem haladja meg a 800/2008 rendelet 6. cikkének (2) bekezdésében előírt egyedi bejelentési értékhatárt, nem csak hogy nem lehet a Bizottság által engedélyezett létező támogatással azonosítani, hanem e rendelet 3. cikke vagy 13. cikkének (1) bekezdése alapján a belső piaccal is csak akkor lehet összeegyeztethetőnek tekinteni, ha egyébként e támogatás megfelel az e rendeletben meghatározott összes érdemi feltételnek, különösen pedig annak, hogy az összege tartsa tiszteletben a támogatás ösztönző hatására vonatkozóan az említett rendelet 8. cikke (3) bekezdésének e) pontjában meghatározott feltételt.
- 159 Következésképpen az olyan támogatás, amelynek az összege meghaladja a 800/2008 rendelet 6. cikkének (2) bekezdésében előírt egyedi bejelentési értékhatárt, amely támogatás – mint azt a jelen ítélet 129. pontja már megállapította – nem tartozik e rendelet hatálya alá, ennélfogva pedig az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése értelmében be kell jelenteni a Bizottságnak, nem tekinthető olyan támogatásnak, mint amelyet az említett rendelet engedélyezett az összegének azon része vonatkozásában, amely nem haladja meg ezt az értékhatárt, ez pedig annál is inkább így van, mivel nem nyert bizonyítást, hogy a támogatás e része megfelel az ugyanezen rendeletben meghatározott összes érdemi feltételnek, különösen pedig a támogatás ösztönző hatásával kapcsolatos feltételnek.
- 160 Az eddigiekből következik, hogy a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor a megtámadott ítélet 173., 176. és 181. pontjában úgy ítélte meg, hogy az olyan támogatást, amelynek az összege meghaladja a 800/2008 rendelet 6. cikkének (2) bekezdésében előírt egyedi bejelentési értékhatárt, az egész összege vonatkozásában – ideértve az ezen értékhatárt meg nem haladó részt is – a 659/1999 rendelet 1. cikkének c) pontja értelmében vett új támogatásként kell értékelni az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdése alapján lefolytatott egyedi vizsgálat keretében.
- 161 E feltételek mellett az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése alapján tett egyedi bejelentés keretében a szóban forgó támogatás belső piaccal való összeegyeztethetőségét a teljes összege vonatkozásában akként kell értékelni, hogy – mint azt a 800/2008 rendelet (7) preambulumbekkezdése is kiemeli – az értékelést egyszerre kell alapítani mind az e rendeletben meghatározott érdemi feltételekre, mind pedig a Bizottság által elfogadott különös iránymutatásokban és keretszabályokban előírt kritériumokra. Ezzel szemben – mint az a jelen ítéletnek már a 155. és 156. pontjából is kitűnik – az említett rendelet 6. cikkének (2) bekezdésében előírt egyedi bejelentési értékhatárnak e tekintetben nincs jelentősége (lásd analógia útján: 2011. július 21-i Freistaat Sachsen és Land Sachsen-Anhalt kontra Bizottság ítélet, C-459/10 P, nem tették közzé, EU:C:2011:515, 30. és 31. pont).
- 162 Következésképpen a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor a megtámadott ítélet 173. pontjában úgy ítélte meg, hogy a szóban forgó támogatásnak az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdésén alapuló összeegyeztethetőségét többek között azon követelményekre figyelemmel kell értékelni, amelyeket a 2009. évi közlemény határoz meg.
- 163 Márpedig, mint az az első jogalap vizsgálata keretében már megállapítást nyert, nem vitatott, hogy a Törvényszék a megtámadott ítéletnek többek között a 119. és 131. pontjában helyesen állapította meg, hogy a szóban forgó támogatás ahhoz, hogy összeegyeztethető legyen a támogatás ösztönző hatására vonatkozó, e közlemény 21. 22. és 25. pontjában meghatározott követelménnyel, valamint a támogatás arányosságára vonatkozó, e közlemény 33. pontjában meghatározott követelménnyel, nem haladhatja meg a 17 millió euró összeget.

- 164 Kétségek nélkül igaz, hogy – mint azt a fellebbező a tárgyalás során hangsúlyozta – valamely támogatás összeegyeztethetőségének az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése alapján teljesített egyedi bejelentés keretében történő értékelése szempontjából figyelembe kell venni a 800/2008 rendeletben meghatározott érdemi kritériumokat is, mint az a jelen ítélet 161. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlatból is kitűnik. Ha ugyanis valamely tagállam olyan támogatást jelen be a Bizottságnak, amely megfelel a 800/2008 rendeletben meghatározott feltételeknek, a Bizottságnak e támogatást főszabály szerint engedélyeznie kell (lásd ebben az értelemben: 2016. július 19-i Kotnik és társai ítélet, C-526/14, EU:C:2016:570, 43. pont).
- 165 Ugyanakkor, ellentétben azzal, amit a fellebbező sugall, valamely támogatás belső piaccal való összeegyeztethetőségének értékelése az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdése megsértésének terhe mellett – amely rendelkezés mind a 800/2008 rendeletnek, mind pedig a 2009. évi közleménynek a jogi alapját képezi – semmiképpen nem változhat aszerint, hogy ezen értékelésre az e rendeletben vagy az e közleményben meghatározott feltételek alapján kerül sor. Különösen, a fellebbező tévesen állítja, hogy az említett rendelet alapján jogában áll olyan támogatásban részesülni, amelynek összege magasabb, mint amelyet a Bizottság egyedi bejelentés keretében a vitatott határozatban engedélyezett.
- 166 A Bíróság által az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdésére vonatkozóan kialakított ítélkezési gyakorlatból ugyanis az következik, hogy valamely regionális beruházási támogatásnak ahhoz, hogy összeegyeztethető legyen a belső piaccal, szükségesnek kell lennie e beruházás megvalósításához, következésképpen pedig e rendelkezés céljainak eléréséhez (lásd ebben az értelemben: 2011. július 21-i Freistaat Sachsen és Land Sachsen-Anhalt kontra Bizottság ítélet, C-459/10 P, nem tették közzé, EU:C:2011:515, 33. pont; 2013. június 13-i HGA és társai kontra Bizottság ítélet, C-630/11 P–C-633/11 P, EU:C:2013:387, 104. és 105. pont; 2016. július 19-i Kotnik és társai ítélet, C-526/14, EU:C:2016:570, 49. pont).
- 167 Így az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdésével összhangban a támogatás ösztönző hatásával és arányosságával kapcsolatos, a 2009. évi közlemény 21., 22., 25. és 33. pontjában meghatározott követelmények lényegében megfelelnek a támogatás ösztönző hatásával kapcsolatos, a 800/2008 rendelet 8. cikke (3) bekezdésének e) pontjában meghatározott feltételnek, amely rendelkezés szerint az e rendeletben biztosított mentességnek a nagyvállalkozások részére nyújtott, e rendelet 13. cikkének (1) bekezdésében szabályozott regionális támogatásokra történő alkalmazása – mint azt a jelen ítélet 157. pontja már kiemelte – attól a feltételtől függ, hogy bizonyított legyen, hogy a szóban forgó támogatott régióban e támogatások nélkül nem valósították volna meg a projektet.
- 168 A fentiekből következik, hogy – mint azt a tárgyalás során a Bíróság által feltett kérdésre adott válaszként a Bizottság is jelezte – az a szükséges támogatási összeg, amelyet a Bizottság – mint a jelen ügyben is – a 2009. évi közleményben meghatározott feltételekre tekintettel megvizsgált egyedi bejelentés keretében minősített összeegyeztethetőnek, megegyezik azzal, amely a 800/2008 rendeletben foglalt rendelkezésekkel minősíthető összhangban lévőnek.
- 169 Mindazonáltal a jelen ügyben meg kell állapítani, hogy jóllehet a Törvényszék a támogatás ösztönző hatását és arányosságát lényegében azon követelmények figyelembevételével vizsgálta, amelyek a 2009. évi közleményben szerepelnek, tekintettel e követelmények részletesebb jellegére, az e kérdéssel kapcsolatban lefolytatott értékelése keretében – mint az kitűnik a megtámadott ítélet 80. pontjából, amelyet egyébként a fellebbező a fellebbezésében nem vitatott – kifejezetten hivatkozott a 800/2008 rendelet 8. cikke (3) bekezdésének e) pontjára is, amely a támogatás ösztönző hatására vonatkozik.
- 170 Amennyiben a tárgyalás során a fellebbező e tekintetben azt állította, hogy e rendelkezés alkalmazását a jelen kizárja e cikk (4) bekezdése, mivel a szóban forgó támogatás az e bekezdés értelmében vett „adópolitikai intézkedés”, elegendő megállapítani, hogy ez az érvelés, amely először a fellebbezés szakaszában próbálja vitatni a megtámadott ítélet 80. pontját, nem csupán elfogadhatatlan a jelen ítélet 69. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlat alapján, hanem ezenkívül minden alapot nélkülöz is, mivel a szóban forgó támogatás nyilvánvalóan nem adópolitikai intézkedés. Ráadásul a fellebbező semmilyen

módon nem állította, főleg pedig nem bizonyította, hogy a 800/2008 rendelet 8. cikke (4) bekezdésének a) pontja értelmében az IZG alapján anélkül igénybe vehetné e támogatást, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóságok a finanszírozandó beruházásokat illetően a legcsekélyebb mérlegelési jogkörrel rendelkeznének.

- 171 A fentiekből következően a fellebbező tévesen állítja a szóban forgó támogatásról, hogy ha az a 800/2008 rendelet 6. cikkének (2) bekezdésében előírt egyedi bejelentési értékhatárt meg nem haladó összegre korlátozódott volna, e rendelet 3. cikke és 13. cikkének (1) bekezdése alapján mentesülhetett volna a bejelentési kötelezettség alól, miközben ez az összeg meghaladta a beruházás megvalósításához szükséges mértéket.
- 172 Következésképpen a Törvényszék a megtámadott ítéletben nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor ezen ítélet 179. pontjában úgy ítélte meg, hogy a Bizottság helyesen állapította meg, hogy a szóban forgó támogatást csak akkor lehet az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdése alapján a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánítani, ha az nem haladja meg egy müncheni beruházás nettó költségei és egy lipcsei beruházás nettó költségei közötti különbözetnek megfelelő összeget, mivel e különbözet jelenti azt az összeget, amely szükséges ahhoz, hogy a beruházást a támogatott régióban valósítsák meg.
- 173 Mint a Törvényszék is helyesen megállapította a megtámadott ítélet 179. pontjában, e megfontolásokat nem vonja kétségbe a 2009. évi közlemény 56. pontjához fűzött azon lábjegyzet, amely szerint a tagállamnak „továbbra is megvan az a lehetősége, hogy addig a szintig nyújtson ilyen támogatást, amely megfelel a vonatkozó szabályok alapján a 100 millió [euró] támogatható kiadással rendelkező beruházáshoz maximálisan nyújtható összegnek”. E lehetőség ugyanis ugyanezen lábjegyzet szövege szerint csak azokra a támogatásokra vonatkozik, amelyeket „létező regionális támogatási program alapján” nyújtanak. Márpedig, mint az kitűnik a jelen ítélet 147–153. pontjából, a szóban forgó támogatás esetében nem ez a helyzet.
- 174 Másfelől pedig ugyanezen indokok alapján a fellebbező nem hivatkozhat a hátrányos megkülönböztetés tilalmának azon az alapon történő megsértésére, hogy a versenytársai anélkül jogosultak a 800/2008 rendelet 6. cikkének (2) bekezdésében előírt egyedi bejelentési értékhatárt meg nem haladó összegű támogatásban részesülni, hogy azt az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése alapján be kellene jelenteni a Bizottságnak. Ez az érvelés ugyanis ismét azon a pontatlan előfeltevésen alapul, amely szerint az ilyen összegű támogatás a Bizottság által engedélyezett létező támogatásnak minősül. Ezenkívül abból a téves feltételezésből indul ki, amely szerint az ilyen támogatás szükségképpen megfelel az e rendeletben meghatározott összes érdemi feltételnek, köztük a támogatás ösztönző hatásával kapcsolatos feltételnek.
- 175 A fentiekből következik az is, hogy a fellebbező az állításával ellentétben az érintett tagállam azon döntése folytán sem részesült kedvezőtlen elbánásban, hogy a szóban forgó támogatást az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése alapján bejelenti a Bizottságnak.
- 176 Épp ellenkezőleg, mivel e támogatást azon része vonatkozásában, amely a támogatás ösztönző hatásával és arányosságával kapcsolatos, a 2009. évi közleményben meghatározott követelményekkel összhangban lévőnek tekinthető, a Bizottság a vitatott határozatban engedélyezte, e támogatás ettől kezdve ilyen mértékben létező támogatásnak minősül, miközben ilyen bejelentés hiányában, ha a nemzeti hatóság tévesen alkalmazta volna a 800/2008 rendeletet, az ilyen támogatás az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésének megsértésével nyújtott új támogatásnak, következésképpen pedig jogellenes támogatásnak minősült volna, vagyis alkalmazni kellett volna a jelen ítélet 139. és 140. pontjában felidézett következményeket.
- 177 Az eddigiek összességéből következik, hogy a második jogalapot mindkét részében megalapozatlanként el kell utasítani.

178 Következésképpen a fellebbezést teljes egészében el kell utasítani.

A költségekről

- 179 A Bíróság eljárási szabályzata 184. cikkének (2) bekezdése értelmében, ha a fellebbezés megalapozatlan, a Bíróság határoz a költségekről. Ugyanezen szabályzat 138. cikkének (1) bekezdése, amelyet e szabályzat 184. cikkének (1) bekezdése értelmében a fellebbezési eljárásban is alkalmazni kell, akként rendelkezik, hogy a Bíróság a peresztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.
- 180 Mivel a fellebbező peresztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a saját költségeinek viselésén kívül a Bizottság részéről a fellebbezés keretében felmerült költségek viselésére.
- 181 Az eljárási szabályzat 184. cikke (4) bekezdésének megfelelően a Freistaat Sachsen maga viseli a fellebbezéssel összefüggésben felmerült saját költségeit.
- 182 Ami a csatlakozó fellebbezést illeti, mivel a Bizottság a jogalapjai tekintetében peresztes lett, a Bizottság és a Freistaat Sachsen pedig kérte a költségek viselésére való kötelezését, a Bizottságot kötelezni kell a saját költségein kívül a fellebbező és a Freistaat Sachsen részéről a csatlakozó fellebbezés keretében felmerült költségek viselésére.

A fenti indokok alapján a Bíróság (ötödik tanács) a következőképpen határozott:

- 1) A Bíróság a fellebbezést és a csatlakozó fellebbezést elutasítja.**
- 2) A Bayerische Motoren Werke AG a saját költségein kívül köteles viselni az Európai Bizottság részéről a fellebbezéssel összefüggésben felmerült költségeket.**
- 3) A Freistaat Sachsen köteles viselni a fellebbezéssel összefüggésben felmerült saját költségeit.**
- 4) Az Európai Bizottság a saját költségein kívül köteles viselni a Bayerische Motoren Werke AG és a Freistaat Sachsen részéről a csatlakozó fellebbezéssel összefüggésben felmerült költségeket.**

Aláírások